3MICT

Засідання шістнадцяте (П'ятниця, 16 січня 2015 року)

України В.Б. ГРОЙСМАНА	3
Година запитань до Уряду Виступ Прем'єр-міністра України А.П. ЯЦЕНЮКА	5
Доповідь міністра оборони України С.Т. ПОЛТОРАКА	6
Доповідь міністра фінансів України Н. ЯРЕСЬКО	11
Відповіді на запитання народних депутатів України	16
Виступ від фракції партії "Опозиційний блок" та групи "Економічний розвиток"	35
Включення до порядку денного сесії законопроекту "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів"	37
Інформація Голови Національного банку України ГОНТАРЕВОЇ В.О. щодо стану грошово-кредитної системи України	56
Відповіді на запитання народних депутатів України	67
Голосування про продовження пленарного засідання	81
Інформація про утворення міжфракційного депутатського об'єднання "За Київ"	82
Інформація про зміни у складі депутатських груп	82

Голосування про включення до порядку денного законопроекту "Про внесення змін до статті 41 Закону України "Про акціонерні товариства"	
щодо зниження відсоткової ставки для кворуму"	82
Заяви народних депутатів України щодо голосування	87
Результати поіменної реєстрації	

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ШІСТНАДЦЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 16 січня 2015 року, 10 година 10 хвилин

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні народні депутати! Прошу заходити до залу, займати свої робочі місця, готуватися до роботи.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, прошу займати свої місця в залі засідань Верховної Ради для початку нашої роботи. Прошу голів фракцій запросити народних депутатів до залу.

Вельмишановні народні депутати, я прошу займати свої місця в залі засідань Верховної Ради, щоб ми розпочали роботу. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Шановні народні депутати, я прошу займати свої місця.

Будь ласка, увімкніть систему "Рада" для реєстрації народних депутатів України в залі засідань Верховної Ради.

Присутні 272 народні депутати в залі засідань Верховної Ради. Ранкове засідання оголошується відкритим.

Шановні народні депутати, я прошу вас сконцентруватися. Перед тим, як ми перейдемо до розгляду запланованих питань відповідно до Регламенту, я хочу зазначити, що сьогодні, шановні друзі, 16 січня — чорний день в історії українського парламентаризму і розвитку Української держави. Рік тому парламентом були прийняті закони, які знищували нашу державність, демократію та свободу, які призвели до загибелі мирних громадян, до того, що,

виборюючи свою свободу, багато людей втратили своє здоров'я і життя.

І сьогодні, в цей день, я прошу вашої уваги і нашого спільного розуміння того, що на парламенті поточного скликання лежить величезна відповідальність за проведення реформ, за утвердження демократії, за те, щоб Україна врешті стала успішною державою. А успішною вона буде тільки тоді, коли кожен громадянин відчуватиме себе вільним та захищеним, а Україна буде по-справжньому демократичною, європейською державою.

Ми маємо в ім'я пам'яті тих, хто загинув, в ім'я наших героїв, які сьогодні боронять нашу незалежність, зробити все для того, щоб Україна відбулася. І я переконаний у тому, що зусиллями Президента, парламенту і уряду 2015 рік стане роком відродження України, відновлення парламентаризму і проведення успішних та якісних реформ.

Цей день ми повинні пам'ятати особливо. І я переконаний у тому, що це покладає на нас величезну відповідальність, яку ми з вами виправдаємо. Слава Україні! (Оплески).

Шановні народні депутати! Відповідно до Регламенту сьогодні передбачена "година запитань до Уряду", але перед тим я хочу вас поінформувати, що щойно відбулася зустріч голів фракцій з Президентом України, Прем'єр-міністром України, Секретарем Ради національної безпеки і оборони України, на якій обговорено ряд поточних питань, а також ініціативу Президента щодо внесення на розгляд Верховної Ради проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів" (Оплески).

Хочу вас поінформувати, що лідери всіх депутатських фракцій прийняли одностайне рішення підтримати цю ініціативу, цей законопроект. Я дав доручення Апарату Верховної Ради України швидко підготувати його, щоб сьогодні він був проголосований, направлений до Конституційного Суду і ми, відповідно, почали

процедуру скасування необмеженої, необґрунтованої, ганебної недоторканності народних депутатів України та суддів (Оплески).

Я переконаний у тому, що саме сьогодні український парламент виявить волю і підтримає цю ініціативу Президента України. Після "години запитань до Уряду" ми готуємо внесення законопроекту на розгляд, зараз відбуваються всі процедури. Маю сподівання, що депутати з усіх фракцій, без будь-яких обмежень, переконають усіх, що це була не тільки декларація, і зроблять реальні кроки для скасування недоторканності.

____

А тепер, шановні друзі, прошу вашої уваги. У нас надійшли письмові звернення до уряду. Ми заслухаємо двох промовців від уряду, а потім поставимо запитання. Перед тим я запрошую до вступного слова Прем'єр-міністра України Арсенія Петровича Яценюка (Оплески).

ЯЦЕНЮК А.П., *Прем'єр-міністра України*. Шановні партнери по коаліції — фракції "Народного фронту", "Блоку Петра Порошенка", "Самопоміч", Радикальної партії Олега Ляшка і "Батьківщина"! Уряд сьогодні в повному складі присутній на засіданні українського парламенту. Ви поставили низку запитань, які стосуються безпекової та економічної ситуації, а вони безпосередньо пов'язані, тому сьогодні виступатимуть міністр оборони України і міністр фінансів України щодо тих запитань, які надійшли в письмовій формі. Що стосується інших запитань, то всі члени уряду готові дати публічні відповіді на будь-які запитання, які є у членів парламентської коаліції, а також в інших народних депутатів.

Тому прошу оперативно попрацювати протягом години для того, щоб країна отримала всі відповіді на запитання, які турбують парламентаріїв і народ України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую на трибуну міністра оборони України Полторака Степана Тимофійовича. Для доповіді відводиться 30 хвилин.

Потім відведемо 30 хвилин для відповіді на усні запитання. Записуйтеся, і в порядку черги поставите запитання. Домовилися? Дякую.

ПОЛТОРАК С.Т., міністр оборони України. Шановний Голово Верховної Ради! Шановний Прем'єр-міністре! Шановні народні депутати! Насамперед дозвольте подякувати всім вам за ту увагу, яку сьогодні Верховна Рада приділяє Збройним Силам України, за бюджет, прийнятий вами, який надасть можливість значно покращити стан справ у армії, підвищити бойову готовність і можливість давати відсіч агресору, який сьогодні знаходиться на нашій землі.

Хотів би відзначити, що Міністерство оборони сьогодні дуже плідно працює з більшістю депутатів, які сьогодні присутні в залі, з різних питань, пов'язаних із зміцненням обороноздатності нашої держави.

Окремі депутати працюють спільно з нами у щільному режимі, як, наприклад, Ольга Богомолець, з ініціативи якої підготовлено Військово-медичну доктрину, скасовано військово-медичне забезпечення і вже почали навчати випускників військових вищих навчальних закладів — офіцерів (близько 4 тисяч осіб) тим необхідним речам, які їм будуть потрібні на полі бою.

Щодо запитань, які я отримав від вас сьогодні. Шановні народні депутати, я цілком відкритий і доступний будь-коли протягом доби, мені можна поставити будь-яке запитання, і я знайду час для того, щоб на нього відповісти. Проте я хочу звернутися до вас з великим проханням щодо запитань, які ви ставите. Я, чесно кажучи, не знаю жодної європейської країни, де міністр оборони відповідав би у прямому ефірі на запитання, пов'язані з державною таємницею, з показниками. Я не можу відповідати на такі запитання. Ми так можемо допрацюватися до того, що я в прямому ефірі доповідатиму про рішення щодо ведення бойових дій

(Оплески). І ті люди, які дивляться нас у Москві, із задоволенням спостерігатимуть за нами. Тому я прошу, якщо є якісь конкретні запитання, — я завжди знайду час, щоб надати вам відповідь.

Отже, щодо запитань, які надійшли на адресу Міністерства оборони.

Перше запитання щодо кошторису Міністерства оборони з обґрунтуванням усіх витрат.

Це саме той випадок, коли я не можу назвати кількість танків, ракет, засобів ППО тощо, але основні показники наведу. Відповідно до кошторису Міністерству оборони на 2015 рік передбачено 44,6 мільярда гривень, з них під державні гарантії — 4,4 мільярда. Хочу зазначити, що порівняно з 2014 роком видатки збільшені на 17,3 мільярда гривень, тобто в 1,6 разу.

Щодо напрямів витрат. Перший — витрати, пов'язані з розробкою озброєння та придбанням нової військової техніки. На це передбачено 14 мільярдів 24 мільйони гривень. На модернізацію озброєння та військової техніки — 5,2 мільярда гривень. Хочу зауважити, що більшість замовлень щодо модернізації техніки будуть виконуватися вітчизняними підприємствами.

Другий напрям — підготовка військ, на що передбачено близько 2 мільярдів гривень. У принципі, це дає можливість провести навчання, тренування, підготувати контрактників і забезпечити підготовку майбутніх офіцерів.

Третій — утримання Збройних Сил України, на що передбачено 28 мільярдів гривень. Фінансування збільшилося в 1,3 разу. Це пов'язано з тим, що чисельність наших Збройних Сил України значно зросла, ви це знаєте, і планується її збільшення до 250 тисяч осіб.

Це основні напрями витрат бюджету Міністерства оборони. Робота щодо використання цих грошей ведеться плідно, вже сплановані всі заходи, зроблені всі зміни для того, щоб не допустити помилок минулого року. Хочу зауважити, що за 23 роки існування нашої держави практично не було жодного такого року.

На сьогодні Міністерство оборони готове до прийняття державного оборонного замовлення, щоб забезпечити Збройні Сили сучасною технікою.

Друге запитання: "Прошу роз'яснити ситуацію щодо стану польових шпиталів, зокрема, чому транспортування українських бійців до шпиталів деколи буває дуже тривалим".

Хочу сказати, що на сьогодні в зоні АТО діє достатня кількість польових шпиталів, які розгорнуті на базі стаціонарних. І у нас є відповідний резерв стаціонарних шпиталів, які найближчим часом готові до розгортання. Місцезнаходження і їхні можливості із зрозумілих причин не доповідатиму, але хочу сказати, що на сьогодні в польових шпиталях перебуває мало військовослужбовців. Військовослужбовці, які отримують поранення в зоні АТО, трохи більш як за годину чи за дві транспортуються до інших медичних закладів. Це пов'язано з бойовими діями, які проходять у зоні проведення антитерористичної операції та унеможливлюють евакуацію. Тому що ви розумієте, що евакуація одного пораненого в цій місцевості можне призвести до ще гірших наслідків. Кількість шпиталів достатня для того, щоб надавати медичне забезпечення військовослужбовцям, які виконують завдання в зоні АТО.

Наступне запитання: "Яка посадова особа Міністерства оборони відповідає за медичне забезпечення?"

У пункті постійної дислокації в повсякденній діяльності за медичне забезпечення роботи шпиталів відповідає виконувач обов'язків директора Військо-медичного департаменту, полковник медичної служби Верба Андрій В'ячеславович. Що ж до роботи в зоні АТО — там є відповідний керівник. Шпиталі підпорядковані керівництву АТО, начальник відділу Гнесь Олександр Анатолійович відповідає за цю роботу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельмишановний пане міністре! Шановні колеги народні депутати! Хочу звернутися до вас з величезним проханням. З трибуни Верховної Ради виступає міністр оброни

України відповідно до Регламенту, під час "години запитань до Уряду". Я прошу народних депутатів уважно слухати доповідь міністра оброни України.

ПОЛТОРАК С.Т. Наступне запитання: "Яка кількість польових шпиталів зараз діє в зоні АТО?"

У зоні АТО діє достатня кількість шпиталів для медичного забезпечення учасників АТО.

Наступне запитання: "Прошу пояснити, як забезпечується харчування військовослужбовців у зоні проведення антитерористичної операції".

Харчування військовослужбовців Збройних Сил організовано в межах бюджетних асигнувань для Міністерства оборони. На 2015 рік сума, яку передбачено в бюджеті для забезпечення військовослужбовців Збройних Сил харчуванням, достатня для того, щоб організувати харчування особового складу як у пунктах постійної дислокації, так і в зоні проведення антитерористичної операції. Харчування військовослужбовців, які беруть участь в АТО, здійснюються за нормою забезпечення №1 і, крім того, додатком №3 про додаткове харчування.

Щодо порядку організації харчування. У пункті постійної дислокації харчування здійснюється суб'єктом господарювання. У базах дислокації, в зоні проведення АТО, базова військова частина з урахуванням прикріплених підрозділів замовляє для продовольчого забезпечення у суб'єктів господарювання необхідну кількість продуктів (як правило, на 7–10 діб, залежно від умов виконання завдань), а суб'єкт господарювання здійснює їх закупівлю та постачання у батальйони, підрозділи, що перебувають у зоні АТО.

Залежно від умов обстановки харчування військовослужбовців на блокпостах здійснюється шляхом доставляння готової їжі на блокпост, а на тих блокпостах, куди немає можливості доставити харчування, їжу готують позаштатні кухарі. Для цього кожний

блокпост укомплектований малолітражними кухнями на 10, 20, 30, 75 осіб, цистернами для води та іншими засобами для збереження і приготування їжі.

Нечисленні автономні підрозділи, що виконують різні завдання, забезпечуються сухими пайками.

Наступне запитання: "Яка посадова особа в Міністерстві оборони відповідає за забезпечення?"

У Міністерстві оборони за забезпечення відповідає тимчасовий виконувач обов'язків директора Департаменту державних закупівель та постачання матеріальних ресурсів полковник Інжиєвський Олександр Петрович. У Генеральному штабі — начальник тилу Збройних Сил генерал Павловський.

Шановні народні депутати! Мною прийнято рішення про реформування зазначеного департаменту, тому що від нього залежить дуже багато. На цю посаду буде призначений волонтер Стельмах Неллі Григорівна, яка на сьогодні моїм наказом вже призначена головою комітету з конкурсних торгів Міністерства оборони. Людина, яка пройшла "поліграф", чітко знає порядок роботи, чесна, самовіддана. І перший місяць її роботи засвідчує, що вона спроможна виконати це завдання.

Наступне запитання: "Які компанії надають послуги із забезпечення харчуванням для Міністерства оборони?"

Харчування військовослужбовців здійснюється за системою, із залученням чотирьох суб'єктів господарювання — це товариства з обмеженою відповідальністю "Адмет-груп", "Авіка", "Укрпродакорд-ОР" та приватне підприємство "Артек-союз".

З метою своєчасного, повного і безперебійного забезпечення харчуванням особового складу Збройних Сил на сьогодні залучено більш широке коло потенційних надавачів зазначених послуг. Розпочато процедуру відкритих торгів, розкриття пропозицій заплановано до 10–12 лютого 2015 року із залученням представників громадськості, засобів масової інформації та контролюючих органів. Необхідну інформацію з цього приводу можна побачити на сайті Міністерства оборони.

Наступне запитання: "Чи є виправданим забезпечення харчування військовослужбовців у зоні АТО саме цими компаніями?"

Це був вимушений захід, тому що харчування особового складу має бути безперебійним. Але зараз ми вже проводимо певну роботу — підготовлено нову концепцію забезпечення особового складу харчуванням і речовим забезпеченням, ми вже приступили до її виконання. Основними чинниками є зміна норм раціонів та калорійності харчування, зміна складових компонентів калорійності, способу застосування, забезпечення та комплектування індивідуальних та групових наборів сухих продуктів, приведення затверджених показників вартості набору продуктів харчування у відповідність із середньостатистичними (тому що ми ще користуємося показниками 2008 року, що неправильно). Змінюється система контролю якості та своєчасності надання послуг харчування, впроваджуються новітні технології приготування та забезпечення їжею особового складу.

Шановний Голово Верховної Ради, я відповів на всі запитання, які були надані Міністерству оборони. Дякую за увагу.

До мене є запитання?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ми домовилися, що спочатку заслухаємо виступи, а потім надамо час для усних запитань.

Запрошую до слова міністра фінансів України пані Наталію Яресько.

ЯРЕСЬКО Н., міністр фінансів України. Шановний пане Голово! Шановний пане Прем'єр-міністре! Шановні народні депутати! Шановні українці! Даний мій виступ у Верховній Раді припав на дні, коли всіх хвилює не питання державних фінансів, а життя тих наших співвітчизників, які боронять нашу землю, тих мирних жителів, які стали заручниками бойовиків на сході України, на дні скорботи за жертвами варварського терористичного акту у Волновасі. Так, серцем ми сьогодні з ними. Аеропорт Донецька,

чергова хвиля мобілізації — ось основні суспільно значущі теми на сьогодні.

Та, аби перемогти, військової мобілізації замало. Ми мусимо одягти та нагодувати наших бійців, мусимо озброїти їх. На кризову українську економіку, яка вимагає невідкладних та дорогих реформ, накладається додатковий тягар військових витрат. Думаю, для вас немає нічого нового в тому, що терористична війна, що точиться на сході України, є частиною економічної війни, яку розв'язано проти України, аби завадити необхідним реформам, які потрібні для наближення України до Європи. Тож, аби перемогти у цій війні, разом з військовою від нас вимагається провести фінансову мобілізацію.

З одного боку, ми зобов'язані зберегти базові соціальні гарантії українцям, профінансувати значне збільшення військових витрат та водночас провести нову повну перебудову фінансової системи країни, аби врешті-решт запустити механізми економічного зростання, аби відродити місцеве самоврядування та повернути сучасні стандарти життя у найвіддаленіші куточки країни.

Аби вижити, аби виконати ці завдання, Україна потребує фінансової підтримки від своїх друзів та партнерів. Мова йде не про подарунки, а про кредити. Попри інформаційну кампанію про нібито неплатоспроможність України, я вкотре стверджую, що на сьогодні країна в повному обсязі виконує всі свої зовнішні фінансові зобов'язання.

Втім, не тільки наші кредитори, а й більшість українців справедливо висловлюють занепокоєння зволіканням з реформами, недостатньою боротьбою з корупцією, з розповсюдженою практикою ухилення від сплати податків. На деякі з цих питань ми спробували відповісти у нещодавно прийнятому пакеті бюджетних законопроектів. Втім, попри великі очікування, завжди треба пам'ятати, що не можливо задовольнити всіх при обмеженому ресурсі та в короткий проміжок часу.

Впевнена, протягом наступної години я почую від вас багато гострих запитань, де буде перераховано багато з цих недоліків, на які я та моя команда спробуємо надати вам кваліфіковану відповідь (ми вже вам відповіли на ті запитання, які ви надали з самого початку). Тому дозволю собі зараз зосередитися лише на двох блоках бюджету, що викликають найжвавіші дискусії.

Перше — це фінансування місцевих бюджетів. Тема особливо актуальна нині, коли органи місцевого самоврядування затверджують бюджети на 2015 рік. Чомусь усі побачили, що частину доходів місцевих бюджетів забрали, проте мало хто помітив, що місцеві бюджети замість цього отримали. Мушу розчарувати: ні, бюджетна децентралізація — це не виділення додаткових субвенцій з державного бюджету із повним збереженням звичних місцевим чиновникам фінансових схем. Це нова система міжбюджетних відносин, більша фінансова самостійність і, відповідно, більша відповідальність. Це не тільки принципово нові джерела надходжень для місцевих бюджетів, а й інструменти, що дозволять ефективним громадам впливати на економічне зростання та, відповідно, нарощувати свою базу доходів.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (Не чути).

ЯРЕСЬКО Н. Ефективні.

Джерела наповнення місцевих бюджетів розширено за рахунок передачі з державного бюджету 100 відсотків плати за надання адміністративних послуг, 100 відсотків державного мита, 10 відсотків податку на прибуток підприємств; крім того, збору з роздрібного продажу підакцизних товарів (тобто на пиво, алкогольні напої, тютюнові вироби, нафтопродукти) за ставкою 5 відсотків вартості реалізованого товару. В інтересах місцевих громад значно розширено базу оподаткування податку на нерухомість шляхом включення до оподаткування цим податком комерційного (нежитлового) майна та автомобілів з великим об'ємом двигуна,

збільшено норматив зарахування до місцевих бюджетів екологічного податку з 35 до 80 відсотків, 25 відсотків плати за надра. Тільки ці перераховані нові податки додадуть загальному фонду місцевих бюджетів додаткового ресурсу до 25 мільярдів гривень. А загалом, враховуючи сальдо міжбюджетних трансфертів, ми передбачаємо до 45 мільярдів гривень додаткового ресурсу місцевих бюджетів у цьому році.

Таким чином, місцеві бюджети завдяки запровадженню нової моделі фінансового забезпечення отримали додатковий ресурс на виконання повноважень, які є функціями держави і передані на виконання місцевим органам влади. Також місцеві органи влади отримали значний ресурс на фінансування самоврядних повноважень.

Віднині місцеві органи влади можуть самостійно та незалежно від того, чи прийнятий державний бюджет, формувати свої місцеві бюджети. Міністерство фінансів не доводитиме індикативні показники по доходах, адже дохідні джерела та видаткові повноваження чітко затверджені в оновленому Бюджетному кодексі. Обсяги базової та реверсної дотацій можуть бути визначені місцевими органами влади самостійно, оскільки в основі їх розрахунку є показники офіційної казначейської звітності.

Уряд розуміє, що зроблено лише перші кроки на шляху до бюджетної децентралізації. У процесі затвердження місцевих бюджетів, який зараз триває (і тут я хочу підтвердити вам, що лише менше 9 відсотків кошторисів місцевих бюджетів ухвалені на сьогодні), уряд здійснює оперативний моніторинг проблемних питань місцевих органів влади щодо соціально-економічного розвитку регіонів, аби вчасно підготувати та внести на затвердження народними депутатами необхідні зміни до законодавчих актів.

Другий великий блок дискусій маємо навколо внесених змін до Податкового кодексу. Особливо багато коментарів надходить у зв'язку із змінами у нарахуванні єдиного соціального внеску (ЄСВ). Так, ставка ЄСВ у 41 відсоток є однією з найвищих у Європі

і фактично примушує ринок праці ховатися у тінь, де, за різними оцінками, щорічно виплачується приблизно 200 мільярдів гривень заробітної платні. Ми мали зачароване коло: дефіцит Пенсійного фонду покривався збільшенням ЄСВ, що змушувало бізнес ще більше занижувати рівень офіційної заробітної платні, що, у свою чергу, призводило до подальшого збільшення дефіциту Пенсійного фонду.

Досвід доводить, що найбільш каральні заходи у вирішенні цього питання неефективні. І тому уряд у проекті бюджету на цей рік виходив з філософії заохочення роботодавців до виведення заробітної плати з тіні, запропонувавши механізм зменшення ставки ЄСВ з 41 до 16,5 відсотка, за одночасного виконання декількох умов. Багато представників малого та середнього бізнесу позитивно сприйняли такі нововведення, оскільки розуміють, що працювати без ризиків набагато легше. Багато хто нарікає на складність цього механізму. Подивимося на практиці. Якщо ми цього року дійсно будемо позитивно працювати і виведемо з тіні значну суму, то наступного року всі зможуть мати знижену ставку ЄСВ у 24,5 відсотка.

Втім, ми розуміємо, що у процесі реформ певні недоліки неминучі. Уряд відслідковує ситуацію, ми відкриті до конструктивного діалогу. Ще раз нагадую: у Законі "Про Державний бюджет України на 2015 рік" записано, що уряд має до 15 лютого внести пропозиції стосовно змін до даного закону. Ми не просто пасивно чекаємо, ми вислуховуємо всі конструктивні пропозиції щодо можливих змін до бюджетного та податкового законодавства.

Не маю сумніву, що сьогодні багато з ваших виступів, шановні народні депутати, будуть присвячені саме таким вдосконаленням. Дуже хотілося б, щоб серед них було більше пропозицій щодо додаткових джерел наповнення бюджету, особливо шляхом економії, аніж популістичних запитів щодо простого збільшення фінансування. Будьмо реалістами! Ми з вами робимо одну справу, ми служимо одній державі, не забуваймо про це.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані міністре.

Шановні колеги народні депутати, я пропоную відвести 30 хвилин на запитання. Будь ласка, прошу записатися на запитання.

Міністрів прошу бути дуже уважними, переходимо до розгляду запитань і відповідей. Відводимо 30 хвилин на запитання і відповіді. Прошу записатися.

Народний депутат Рудик. Будь ласка, запитання.

РУДИК С.Я., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №198, Черкаська область, самовисуванець). Прошу передати слово Головку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Головко.

ГОЛОВКО М.Й., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №164, Тернопільська область, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Свобода". Всеукраїнське об'єднання "Свобода". Шановний Прем'єр-міністре! Шановний міністре економіки! У мене запитання з приводу вчорашнього дня, адже ви знаєте, що завдяки зусиллям "Свободи" ми зупинили ганебний розпродаж стратегічних об'єктів Української держави — більше тисячі підприємств, які, в принципі, сьогодні мали б наповнювати державний бюджет. Натомість ми бачимо бажання уряду — банальне пограбування. Те, про що мріяли Янукович і його син, сьогодні хочете реалізувати й ви — продаж "Укрзалізниці", "Укрпошти", держлісгоспів, інших стратегічних об'єктів.

У мене запитання: а чому не стоїть питання про боротьбу з офшорами і вивезенням коштів з України, а лише ставите за мету банальне розграбування стратегічних підприємств України?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЯЦЕНЮК А.П. Шановні народні депутати України, я зараз передам слово міністру економічного розвитку. Айварасе, будь ласка, дайте відповідь на першу частину запитання, а я потім додам.

АБРОМАВИЧУС А., міністр економічного розвитку і торгівлі України. Если бы вы внимательнее слушали все мои последние речи... И в Верховной Раде, и на брифингах я очень много раз называл, какое количество государственных предприятий на данный момент работает. Всего из 3374 предприятий только 1900 работающих, все остальные либо закрываются, либо уже закрыты. Из 1900 предприятий 60 процентов — это компании с оборотом менее 1 миллиона евро.

На заседании Кабинета Министров (как вы знаете, только не хотите этого признать), мы сказали, что сейчас не будет никакой приватизации. И тот ажиотаж, который вчера был в Верховной Раде, связан только с одной отраслью, которая очень сильно коррумпирована. И в ближайшие дни мы вместе с министром аграрной политики покажем все цифры по этим компаниям, которые вы так некрасиво защищаете. Там есть очень большая коррупционная составляющая, и мы публично огласим все эти цифры (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, слово Прем'єр-міністру. Арсенію Петровичу, прошу.

ЯЦЕНЮК А.П. Дякую, пане міністре, за вичерпну відповідь. Дозволю собі додати, що будуть не лише назви компаній (насамперед це компанія "Укрспирт", яка знаходилася у підпорядкуванні Міністерства аграрної політики і продовольства, держлісгоспи, держрибгоспи та інші "абсолютно не корумповані" компанії, щодо яких зараз відбуваються кримінальні розслідування), будуть названі прізвища, і я переконаний, що органи прокуратури не просто озвучать прізвища, а й посадять у тюрму тих керівників компаній,

яких учора захищали, не даючи можливості уряду прийняти правильне реформістське рішення щодо знищення корупції в державному секторі економіки.

Ми залишили виключний перелік стратегічних об'єктів, які працюють на країну і від яких залежить доля країни. Все інше необхідно на публічному, прозорому конкурсі продати і примусити працювати на Україну, сплачувати податки, виплачувати заробітну платню, а не працювати на кишеню чи чиновника, чи так званого державного менеджера, якому дали можливість красти з державних об'єктів.

На жаль, вчора парламент не підтримав цю ідею. Але ще раз звертаюся до парламенту з тим, до чого ми все одно прийдемо: ці об'єкти треба продати на прозорому конкурсі.

А що стосується призначення керівників тих найбільших стратегічних об'єктів, які найважливіші для безпеки та економіки держави, то Кабінет Міністрів України в середу прийняв рішення про проведення публічного конкурсного відбору для призначення керівників найбільших 62 державних компаній.

І наостанок. Велике прохання до членів парламенту, які ставлять запитання, не читаючи законопроектів, все-таки їх читати. Питання про приватизацію "Укрзалізниці" взагалі не було в тому законопроекті. Всі стратегічні об'єкти держави повинні залишитися в державній власності. А все, що повинно працювати на економіку, треба дати можливість людям публічно на конкурсі купити, залучити нормальні інвестиції, створити робочі місця і прикрити цю годувальницю, яку роздавали окремі міністри, прикриваючись політичними партіями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єгор Соболєв, "Самопоміч". Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). У мене запитання про ситуацію в енергетиці, а саме про закупівлю вугілля. Це найбільш ризикована, небезпечна і корупціогенна сфера. Ви пам'ятаєте, що Генеральна прокуратура спочатку оголосила, що ми закупили неякісне вугілля в Африці за завищеними цінами. Після цього підприємство Міністерства енергетики купило те саме вугілля у того самого трейдера, вказавши в контракті, що не має жодних претензій до попередньої закупівлі. Я хочу зрозуміти, як і вся країна: у кого і чому ми купили це вугілля, і наскільки ціна та якість вугілля були і є відповідними? Це перше.

І друга частина проблеми. Люди, які працюють в енергетиці, свідчать, що обидва контракти є насправді прикриттям контрактів з Росією, а деякі люди кажуть, що не з Росією, а з Сашею Януковичем. Я дав міністру енергетики дуже просту пораду...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 секунд, завершуйте.

СОБОЛЄВ Є.В. ...оприлюднити всі контракти — і щодо африканського вугілля, і щодо російського — щоб уся країна бачила, хто і як витрачає гроші платників податків. Прозорість вб'є...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я прошу дотримуватися регламенту під час запитань.

Відповідь, прошу.

ДЕМЧИШИН В.В., міністр енергетики та вугільної промисловості України. Шановний пане Соболєв! Ми з вами в понеділок мали годинну зустріч з цього питання, і насправді в публічному середовищі я відповів на всі ваші запитання.

Перше. Вугілля, яке додатково було закуплене за старим договором, — це вимушена транзакція, враховуючи відсутність антрацитових марок вугілля на наших станціях. У нас чотири станції взагалі не мають запасу антрацитів.

Друге. Цією транзакцією були, по суті, врятовані 4 мільйони доларів, передоплачені чотири місяці тому за весь об'єм транзакцій. Це 17 доларів на кожну тонну вугілля, яке нині завозиться.

Третє, щодо якості вугілля. Кожна партія вугілля є унікальною, і ці дві поставки, які ми отримали на сьогодні, повністю відповідають якісним технічним характеристикам вугілля, що спалюється на станціях ПАТ "Центренерго". Калорійність його (у мене є сертифікати) — 5520 кКал/кг. Тобто цей показник щонайменше на 10 відсотків вищий, ніж у сертифікатах перших двох поставок. Це щодо вашого першого запитання.

Щодо другого запитання. Я вам обіцяв, що проведу юридичний аналіз договорів, і можу сказати, що не маю повноважень оприлюднювати їх зміст. Але я звернувся до комерційних структур, які підписують ці договори, і рекомендував їм ключові комерційні умови робити публічними, враховуючи, що ці договори є конфіденційними, юридично зобов'язуючими документами. Вони публікуватимуть ті ключові комерційні умови, які цікавлять загал.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Данченко Олександр Іванович, "Самопоміч". Будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Прошу передати слово пану Березюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Березюк, "Самопоміч".

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Доброго дня!

Запитання до міністра фінансів. Шановна пані міністре, дякую вам за цілковито ґрунтовний, якісний виступ. Ми вас підтримуємо у всіх ваших починаннях і вважаємо, що ви один із найякісніших міністрів в Україні. Але є одне "але". Кредит довіри, який отримав Кабінет Міністрів, у тому числі й ваше міністерство, під час голосування за Державний бюджет України, мусить бути виправданий.

Ми зараз аналізуємо всі поправки і додатки, які ви опублікували, і вже знаходимо безліч розбіжностей між задекларованим з голосу Прем'єр-міністром і тим, що там записано. Ми пропонуємо вам (не нам, а вам) створити робочу групу і спільно з нами опрацювати це питання. Це перше.

І друге питання. За неякісні проекти бюджету та інших актів законодавства, які готуються іноді й вашим міністерством, хтось має бути покараний. Я хочу вас запевнити: ми не відійдемо від цього питання, ми мусимо... Хто у вашому міністерстві буде покараний за це?

І третє запитання до міністра охорони здоров'я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, відповідь.

ЯРЕСЬКО Н. Дякую. Що стосується опублікування бюджету або інших законів, це питання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, пані міністре, перепрошую. Для завершення 10 секунд має Олег Березюк.

БЕРЕЗЮК О.Р. Пане міністре, щодо гемодіалізу. Я розумію, що це не ваша провина, але люди мають отримувати якісний сервіс. Прошу вас це проконтролювати і донести до закладів охорони здоров'я.

ЯРЕСЬКО Н. Дякую.

Перше запитання щодо опублікування всіх текстів законів. Все, що було відповідальністю нашого міністерства, ми зробили. Всі інші питання— будь ласка, це вже питання до парламенту.

Друге питання. Я поки що не знаю, про що ви кажете, стверджуючи, що потрібно когось карати. Якщо у вас є конкретні зауваження, прошу мені їх передати. Щодо вашого запитання: у нашому міністерстві ніхто не покараний, з точки зору того, що нічого не було зроблено.

Третє питання щодо гемодіалізу я розгляну разом з Міністерством охорони здоров'я.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Заступник міністра охорони здоров'я. Будь ласка.

ТЕРЕЩЕНКО А.В., заступник міністра охорони здоров'я України — керівник апарату. Щодо лікування і закупівлі витратних матеріалів для хворих на хронічну ниркову недостатність, які потребують гемодіалізу. Абсолютно підтримуємо те, що закупівлі мають бути комплектними, це дійсно комплект витратних матеріалів. Вчора одразу після засідання Верховної Ради, після отримання стенограми вашого виступу, відбулася селекторна нарада з регіонами щодо забезпечення фінансування хворих, які потребують гемодіалізу, на рівні 2014 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за відповідь.

Народний депутат Курило Віталій Семенович, "Блок Петра Порошенка". Будь ласка.

КУРИЛО В.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №113, Луганська область, самовисуванець). У мене два запитання до шановної пані міністра фінансів Наталії Яресько.

Шановна пані Наталіє, питання перше. Відповідно до закону про бюджет професійно-технічні навчальні заклади, що входять до складу університетів, переведені на фінансування з місцевих бюджетів. Однак на сьогодні не розроблено методики, як це фінансування проводити, тому що такі навчальні заклади не є юридичними особами. Прошу звернути на це увагу Міністерства фінансів і надати роз'яснення місцевим адміністраціям щодо фінансування, бо людям треба нараховувати заробітну плату, виплачувати стипендії, а це неможливо зробити.

І друге запитання. Я хотів би почути відповідь, і не тільки я: коли підуть трансферти на заробітну плату вчителям і лікарям?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідайте, пані міністре.

ЯРЕСЬКО Н. Дякую.

Що стосується першого питання, то ми дійсно працюємо разом з місцевою владою, але параметри, формули мають визначати місцеві органи самостійно. Тобто дійсно, ми маємо з ними зараз попрацювати, щоб усі зрозуміли, як і що робити, але це буде відповідальність органів місцевого самоврядування.

За друге запитання я дякую, ми будемо над цим працювати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Андрій Лозовой, фракція Радикальної партії. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Передаю слово генералу від медицини Оксані Корчинській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксана Корчинська. Будь ласка.

КОРЧИНСЬКА О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Доброго дня! Запитання до міністра оброни.

Шановний пане міністре! За інформацією волонтерів і нас, координаторів АТО з медицини, 80 відсотків поранених бійців з поля бою потрапляють до цивільних лікарень, і Міністерство оборони, на жаль, не допомагає їм навіть ліками. У мене запитання: чому з 80 мільярдів, виділених на цей рік міністерству на проведення АТО, тільки 800 мільйонів передбачено на військову медицину? З них 650 мільйонів — це зарплата військових лікарів. Чому на ліки, на транспортування, на аптечки передбачено такі мізерні гроші, що в нас є навіть сумніви, чи вистачить їх на придбання аптечок? Ми що, знову збираємося покласти всю медицину на плечі волонтерів? Це неможливо!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідайте.

ПОЛТОРАК С.Т. Шановні народні депутати! Що стосується доставляння поранених до цивільних лікарень. У своєму виступі я казав, що коли є можливість доставляти їх до мобільних шпиталів, розгорнутих у зоні проведення АТО, ми їх туди доставляємо і там надаємо медичну допомогу. Тоді, коли є можливість доставити пораненого, і в тому є необхідність у зв'язку з тим, що він потерпає від болю і є загроза життю, звичайно, ми використовуємо всі наявні можливості, в тому числі і цивільні лікарні.

Щодо того, що бракує ліків. У мене такої інформації немає. Якщо у вас є... Моніторинг поранених, які перебувають у шпиталях, у цивільних лікарнях, ми ведемо щодня (мені щодня доповідають), щоб тим військовим, які потрапили до цивільних лікарень, якщо там немає відповідних можливостей, надати допомогу з боку Міністерства оборони. Але на сьогодні інформації щодо нестачі ліків у мене немає.

Щодо бюджету. Кошти, передбачені в бюджеті для Міністерства оборони, буде достатньою для того, щоб забезпечити необхідну кількість ліків. Справа в тому, що кошти, які були заплановані в бюджеті минулого року, використовувалися неефективно. Закуповувалися не ліки, а ліжка, апаратура оновлювалася. Тому керівник Військово-медичного департаменту був звільнений зі служби. Цього року ми просто переглянемо підходи, визначимо те, що необхідно в першу чергу, і придбаємо відповідні ліки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Осуховський. Будь ласка.

ОСУХОВСЬКИЙ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №152, Рівненська область, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Свобода"). Всеукраїнське об'єднання "Свобода", місто Рівне. У мене запитання до міністра оборони.

Учора секретар РНБО запевнив депутатів, що всі мобілізовані під час наступної хвилі мобілізації будуть одягнуті й узуті. У мене є підстави сумніватися, оскільки відомо, що й досі не проведено тендеру на закупівлю обмундирування, зокрема зимового одягу, для війська.

Чергова хвиля мобілізації розпочнеться 20 січня. Прибуде понад 50 тисяч мобілізованих, а загалом планується 200 тисяч. Як ви забезпечите для них форму і взуття? Хто виконує замовлення на їх пошиття та постачання? І чи покарані ті, хто у 2014 році замовляв неякісне взуття та одяг для бійців? Це перше запитання.

І друге. Як відомо, Канада направила і ще планує направити в Україну гуманітарний вантаж для війська загалом на суму 11 мільйонів доларів. Уже зараз надійшло 3 тисячі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідайте.

ПОЛТОРАК С.Т. Шановний народні депутати! Стосовно забезпечення особового складу, який буде призваний. Я просив би все-таки уважно оперувати цифрами. Я не знаю, звідки ви взяли показник 200 тисяч осіб, які призиватимуться.

Звичайно, тендери не проведені. Вони не могли бути проведені, бо ви прийняли бюджет лише наприкінці грудня. Але Міністерство оборони вживає заходів для того, щоб забезпечити особовий склад одягом, створено запас у кількості 30 тисяч форм.

Крім того, ви правильно сказали, що прибуває гуманітарна допомога з Канади, Австралії, з інших держав.

За підсумками минулого року пролонговано договори, підприємства працюють, у тому числі під час вихідних і святкових днів, щоб забезпечити всім необхідним.

Я також хотів би сказати про те, що особовий склад не одразу призиватиметься. Четверта хвиля мобілізація — 50 тисяч, а не 200 тисяч, вони надходитимуть частково. Графіки, плани — все підготовлено і створено, групи працюють в усіх частинах. На підприємствах створені всі умови для того, щоб забезпечити особовий склад обмундируванням.

А ті, хто в минулому році так працював, що особовий склад був забезпечений неякісною формою одягу, всі звільнені, за фактами, де є склад злочину, порушено карну справу.

Доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Левченко, позафракційний. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Свобода"). Я хочу просто попросити уряд, у якому повно лібертаріанців, схаменутися: не розпродуйте державне майно під час війни своїм найближчим родичам, бізнес-партнерам і різним товаришам!

Тому що половина країни залишиться ще далі за межею бідності, ніж сьогодні.

Якщо вам заважають якісь корупційні керівники якихось корупційних підприємств — будь ласка, у вас є 300 депутатів (конституційна більшість у Верховній Раді), є свій Генеральний прокурор, свій керівник МВС — змінюйте! Змінюйте, я перший вам допоможу — прийду і цих негідників викину з кабінетів. А ви натомість намагаєтеся нафтопровід "Дружба" продати за копійки (не в цьому законопроекті), всі лісгоспи продати, Українське Дунайське пароплавство продати, судноремонтні заводи продати під час війни. "Рошен" не можна продавати під час війни, а це все можна, так? Схаменіться, майте совість! Пенсії ви скорочуєте, людям нічого не виплачуєте, а курку, яка несе золоті яйця, хочете наближеним людям...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідь міністра економічного розвитку і торгівлі. Будь ласка.

АБРОМАВИЧУС А. Хотелось бы спросить: зачем вы дублируете те же месседжи? Вы с коллегой вчера выразили свою позицию, она у вас общая — у вас и у вашего товарища, который задавал вопрос перед этим. Теперь вы опять повторяете, отнимаете время у других депутатов.

Я еще раз вам говорю: мы ничего не продали и не собираемся ничего бесплатно отдавать. Через неделю-две большинство предприятий будут обязаны показать свою отчетность, она будет опубликована на сайте Минэкономразвития или линейных министерств, и тогда мы увидим настоящее состояние финансов этих предприятий, которые вы, в том числе, защищаете.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Кишкар Павло Миколайович, "Самопоміч". Будь ласка.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Дякую. У мене коротка репліка до пані Наталії. Якщо ми з вами не будемо притягати чиновників до відповідальності, то народ самостійно притягне їх до відповідальності. Я звертаю на це вашу увагу.

Коротке запитання до пана Демчишина: якою є позиція уряду щодо будівництва газовимірювальних станцій на кордоні з Російською Федерацію?

І запитання до пана міністра оборони. Степане Тимофійовичу, насамперед дякую, що ви приходите, у нас є нормальний контакт, і фракція "Самопоміч" завжди готова вам допомогти. У мене короткі запитання. Чи достатньо у вас повноважень (у тих керівників, які керують воєнними діями) щодо введення бойових дій? Це перше.

Друге запитання щодо реформи "Укроборонпрому". Чи плануєте ви якісь зміни?

I третє коротке питання щодо кадрових змін у Головному управлінні розвідки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідайте, будь ласка.

ДЕМЧИШИН В.В. Пане Кишкар, ви порушили дуже важливе питання. Хочу вас поінформувати, що перш ніж починати будь-які комерційні відносини між сторонами, треба чітко розуміти, яким об'ємом газу, вугілля чи нафти у будь-якій транзакції обмінюються сторони. Тому лічильники на всіх рівнях при вході та виході з газотранспортної системи, у тому числі при закачуванні газу комерційними структурами, повинні бути відкориговані, налагоджені, сертифіковані тощо. Це пріоритет, однозначно.

ПОЛТОРАК С.Т. Шановні народні депутати, стосовно запитань до міністра оборони.

Керівники, які на сьогодні керують антитерористичною операцією, керівники в секторах виконання бойових завдань цілком досвідчені, вони мають повноваження, мають досвід відповідної роботи і поки що, залежно від можливостей, виконують свої завдання своєчасно.

Щодо "Укроборонпрому". Реформування "Укроборонпрому" не належить до сфери повноважень Міністерства оборони. Ми партнери, ми здійснюємо закупівлі через "Укроборонпром". Тому щодо реформування я вам відповісти не можу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане міністре. Степан Барна, "Блок Петра Порошенка". Будь ласка.

БАРНА С.С., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"). Передаю слово для спільного запитання Олексію Порошенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон народного депутата Порошенка.

ПОРОШЕНКО О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №12, Вінницька область, партія "Блок Петра Порошенка"). У мене запитання до пані заступника міністра охорони здоров'я з приводу так званого експерименту (медичної реформи), розпочатого минулою владою, який торкнувся Вінницької області. Він призвів до того, що багато людей, особливо в сільській місцевості, не можуть своєчасно отримати медичну допомогу, на швидку допомогу дуже часто чекають чотири-п'ять годин. Скажіть, будь

ласка, які у вас плани щодо виправлення цієї ситуації? Можливо, потрібно скасувати цей експеримент? Або провести таку медичну реформу, яка була б ближчою до людей?

Дякую.

ТЕРЕЩЕНКО А.В. Дякую за запитання. Міністерство охорони здоров'я саме сьогодні звітує в Комітеті Верховної Ради України з питань охорони здоров'я про результати впровадження Закону України "Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві". На сьогодні позиція Міністерства охорони здоров'я збігається з позицією профільного комітету, зареєстровано проект закону щодо продовження дії закону про пілотні регіони, оскільки інновації, які були запроваджені в цьому законі, — і нова форма фінансування, і стимулювання професійної діяльності медичних працівників, і створення єдиного простору та розмежування рівнів медичної допомоги, — засвідчили, що реформа успішна і має бути продовжена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Кужель, "Батьківщина". Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Дякую. У мене звернення до Прем'єр-міністра України Арсенія Петровича. Ми всі розуміємо, що економічна криза, яку переживає наша країна, має об'єктивні підстави, передовсім це війна. Проте ми всі також знаємо, що є й суб'єктивні причини — нерозпочаті реформи та корупція в органах влади.

Я прошу не відволікати Прем'єр-міністра, я йому ставлю запитання. Дякую.

За рік зубожіння нації — мінімум наполовину, і разом з тим прості українці продовжують збирати по копійці на підтримку армії. Тобто ми переконані, що наше суспільство заслуговує на чесність з боку держави, яку воно захищає і підтримує. Українці мають право знати, що робить уряд, щоб захистити їх від інфляційно-цінового удару. Пане Прем'єр-міністре, це не популізм, як дехто каже. Ми мусимо пам'ятати про простих людей. Тому поясніть, будь ласка, людям, яких заходів буде вживати чи вже вживає уряд для стримування зростання цін на основні продовольчі товари, комунальні послуги і транспорт.

І друге коротке запитання: чому ваша фракція не підтримала законопроект, яким ми допомагали вам у боротьбі з олігархами і монополістами наповнювати бюджет?

Дякую.

ЯЦЕНЮК А.П. Щиро дякую фракції "Батьківщина" за те, що вона в нашій коаліції. Я дуже ціную, що ви підтримали весь пакет соціального законодавства. Ці зміни складно сприйняті суспільством, але те, що фракція "Батьківщина" проголосувала за оптимізацію і скорочення соціальних пільг, ми дуже цінуємо. Це правильна позиція фракції коаліції.

Звичайно, прикро, що фракція "Батьківщина" не проголосувала за Закон України "Про Державний бюджет України на 2015 рік", тому що саме цей закон передбачав фінансування насамперед оборонного бюджету, найвищого за всію історію України, — 5,2 відсотка обсягу ВВП, 90 мільярдів гривень.

Цей закон передбачав також низку важливих реформ, як, наприклад, подолання корупції у вугільній галузі, енергетичній сфері. Ми вперше в історії України зняли 2 мільярди доларів дотацій, які завжди розкрадалися у вугільній галузі, і значну частину коштів спрямували на фінансування не тільки оборони, а й соціальних потреб — освіти, лікарень, державної служби, на

можливість того, щоб країна, яка перебуває у стані війни і втратила 20 відсотків економіки, все-таки жила і формувала базу для подальшого економічного зростання.

Якщо наші прогнози справдяться, і Україна далі йтиме шляхом економічних і політичних реформ, і буде відповідна підтримка наших західних партнерів, це створить передумови для стабілізації та економічного зростання.

Витрачати можна тільки те, що заробив. Це попередній Президент за три роки взяв 40 мільярдів доларів, які нам усім, Україні, зараз потрібно віддавати. До речі, хочу також повідомити, що урядом заарештовано 1,3 мільярда доларів США, і завдяки вашому сприянню, прийнятому вчора закону про заочне кримінальне провадження, ми йдемо далі шляхом арештів додаткових активів колишнього режиму.

І що стосується вашого останнього запитання, то я хотів би публічно і чітко заявити позицію з приводу того, що необхідно робити в державному секторі.

Перше. Я публічно доручаю міністру енергетики та вугільної промисловості України скликати загальні збори акціонерів Публічного акціонерного товариства "Укрнафта" (Оплески) з порядком денним, у тому числі, щодо зміни менеджменту.

Друге. Прикро, що дія прийнятого парламентом закону не поширюється на ПАТ "Укрнафта". Саме тому прошу членів парламенту внести відповідні зміни до даного закону (Шум у залі). Через те, що цей закон приймався похапцем, на жаль, він не поширюється на управління компанією "Укрнафта" (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, увага!

Останнє запитання— Ляшко Олег Валерійович *(Шум у залі).* Ні, є Регламент. Все, останнє запитання.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна

партія. Арсенію Петровичу, ваша відповідь на запитання колеги Кужель вимусила і мене взяти слово, щоб звернутися до вас. У нас щойно відбулася зустріч із Президентом України, на якій були присутні ви, Голова Верховної Ради України, лідери фракцій. У присутності Президента на моє запитання ви підтвердили, що закон, прийнятий Верховною Радою, дає вам можливість змінити менеджмент "Укрнафти", щоб повернути це акціонерне товариство у власність держави. Зараз ви в парламенті заявляєте, що прийнятий закон начебто не поширюється на "Укрнафту".

Тому я звертаюся до вас, шановний пане Прем'єр-міністре, публічно, при всіх громадянах України, із запитаннями: чому ваша фракція не голосувала за цей антиолігархічний закон? Чому зараз робиться все для того, щоб унеможливити зміни?

Якщо під дію цього закону "Укрнафта" не підпадає, я прошу вас зараз публічно дати доручення вашій фракції сьогодні невід-кладно проголосувати за відповідні зміни, щоб дія цього закону поширювалася на ПАТ "Укрнафта" (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЯЦЕНЮК А.П. Дякую, шановний Олегу Валерійовичу. Я ще раз повторю: ми на зустрічі з Президентом сьогодні заявили про те, що закон, прийнятий парламентом два дні тому, потребує невідкладних змін, бо там не врегульовано питання щодо компанії "Укрнафта". Це так звані редакційні уточнення, а точніше — зміни до закону, які необхідно внести. Я публічно заявляв і ще раз заявляю, що держава відновить контроль над компанією "Укрнафта". І саме за моєю вказівкою збори акціонерів відбулися два місяці тому. І саме за моєю вказівкою прибуток у розмірі 1,7 мільярда гривень, який компанія "Укрнафта" повинна направити до державного бюджету, був розподілений.

Що стосується голосування. Я звертаюся до членів парламенту з проханням: приймати такі важливі закони треба так, щоб закон не мав двозначних тлумачень. Щоб потім уряд знову роками не ходив по судах і не витягував мільярди коштів.

Навіть якщо ви не внесете змін до цього закону, все одно за рішенням уряду ми проведемо збори акціонерів, як і попередні, які провів уряд. Проте, знаючи українську судову систему, "абсолютно не корумповану, чесну і безкомпромісну", думаю, що у нас знову буде два десятки судових рішень, як уже сьогодні є, з приводу не лише ПАТ "Укрнафта", а й інших державних компаній. Саме тому ми пропонуємо приватизувати такі компанії на публічних конкурсах, а не давати можливості й далі через корупційні схеми витягувати з них кошти.

Уряд скликав збори акціонерів, прийнято рішення про розподіл 1,7 мільярда гривень дивідендів від "Укрнафти". Ми наполягаємо на тому, щоб прийняти відповідний закон... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арсенію Петровичу, перепрошую.

Стоп, стоп! Колеги народні депутати! (Шум у залі). Я просив би народних депутатів утриматися від фізичних... (Шум у залі). Будь ласка, займіть свої місця, народні депутати! (Шум у залі). Я готовий вам зробити окрему спортивну залу, де можна протягувати руки, тільки не в залі українського парламенту (Шум у залі). Прошу, займіть свої місця. Дякую, шановні колеги, за розуміння. І, будь ласка, давайте дамо можливість Прем'єр-міністру завершити виступ. Займіть свої місця, будь ласка. Дякую.

Прошу завершувати, Арсенію Петровичу. Будь ласка.

ЯЦЕНЮК А.П. Шановні народні депутати України! Шановна коаліціє! Дякуємо за "годину запитань до Уряду". Уряд звертається з проханням: якщо ми з вами будемо проводити законодавчу роботу так, як під час ухвалення всього пакета реформ щодо податків, щодо бюджетного законодавства і Закону України "Про Державний бюджет України на 2015 рік", то тільки покращимо ці закони і зробимо їх сильнішими. Я ціную роботу, проведену

в кінці минулого року, коли ми протягом 20 годин реально працювали над законопроектами з кожним народним депутатом, з кожною фракцією. І ці 20 годин, як з'ясувалося, були більш практичними, ніж три тижні дискусій перед тим.

Тому звертаюся до парламенту, і насамперед до коаліції, із закликом активно разом працювати над законопроектами. З великим задоволенням уряд готовий вислухати кожну пропозицію, кожну фракцію, і я готовий до відкритої публічної дискусії.

Дякуємо за увагу, до наступних зустрічей (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте подякуємо уряду за відповіді.

Шановні народні депутати, надійшла заява про оголошення перерви за поданням трьох фракцій— Радикальної партії, "Батьківщини" і "Самопомічі".

Отже, оголошується 30-хвилинна перерва, до 12 години.

СИРОЇД О.І., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Шановні народні депутати! Запрошую голів фракцій коаліції до кабінету Голови Верховної Ради України.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, прошу займати свої місця у залі засідань Верховної Ради. До мене надійшла заява від двох фракцій — фракції партії "Опозиційний блок" та групи "Економічний розвиток" — з вимогою про оголошення перерви. Але ми можемо її замінити виступом.

Я надаю можливість виступити з трибуни Верховної Ради Вадиму Рабіновичу. Будь ласка, 3 хвилини.

Прошу депутатів заходити до сесійного залу.

РАБІНОВИЧ В.З., секретар Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Дорогие друзья! Я впервые выступаю в этом зале, я — молодой депутат. Я хотел присмотреться, как будем жить. Присмотрелся. Знаете, хорошо живем! У нас есть "Феофания", которая за нами закреплена. Великолепный буфет, набитый водкой, коньяком. Мы три раза в день поем Гимн Украины. Все замечательно! Но я выхожу на улицу и вижу другую жизнь.

Я хочу вам сказать одну вещь. Мы вчера проголосовали за мобилизацию. Вы знаете, что это такое, это непростая вещь. Я внес законопроект, чтобы в каждом государственном учреждении Украины закрепить 30-процентную квоту за молодыми людьми, которые не могут прорваться за спинами всех этих киевских, сидящих здесь. Вот за такой закон надо голосовать!

Мы знаем, что предыдущий парламент ненавидели, потому что на глазах всего народа здесь четырьмя руками голосовали за законы. Сейчас продолжается то же самое. Господин председательствующий, я хочу, чтобы вы обратили внимание, сколько людей сейчас в зале, и как они будут голосовать. Я внес сегодня законопроект об уголовной ответственности за голосование четырьмя руками. Вот мы и увидим, кто любит Украину.

Еще я хочу сказать вам следующее. Сегодня в парламенте у нас главный тот, у кого высокий тембр голоса (Шум у залі). К сожалению. В демократическом же парламенте сила голоса определяется голосами, которые за тебя отдали. Я на президентских выборах получил больше голосов украинцев, чем некоторые политические партии. Мы с друзьями получили полтора миллиона голосов, шесть областей Украины. Не вы даете мне право говорить — полтора миллиона украинцев! Поэтому не надо затыкать рот.

Вот вы сорвали плакат, я вам сейчас его продиктую: "Позор тем, кто проголосовал 29 декабря за незаконный, антиконституционный бюджет!" Вы это сделали, несмотря на то, что сами говорили, что он незаконный. Сами писали, что это какой-то мартышкин букварь, и все равно за него голосуете.

Я хочу вам сказать, что либо вы начнете нормально работать и думать об украинском народе... Сегодня гривня знаете сколько стоит? 20. Я вам напомню выступление Яценюка, который сказал: будет больше 12 — рухнет экономика. Я вам напомню выступление Порошенко, который сказал — 10 и все! Сейчас — 20. Еще раз повторяю: 20! Вот Председатель Национального банка нормально уйдет сегодня, и 25 будет, и 30.

Я хочу вам сказать: я— за Украину. Слава Украине! Но за сильную, "заможну Україну" (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це був виступ за Регламентом, шановні колеги, було звернення, все нормально.

____

Шановні колеги, зараз ми будемо розглядати надзвичайно важливе питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Це питання, я думаю, надзвичайно довгоочікуване, навіть десятиліттями. Мова йде про скасування недоторканності народних депутатів України та суддів.

Ви знаєте, що сьогодні Президент України вніс таку ініціативу до Верховної Ради, і ми маємо її невідкладно розглянути, для того щоб визначитися щодо позиції парламенту. І я переконаний у тому, що сьогодні парламент, кожен народний депутат має своїм обов'язком проголосувати за це рішення, оскільки воно є надзвичайно важливим і усуне несправедливість, що існує в суспільстві. Повна і беззастережна недоторканність призводить до серйозних зловживань, ми про це знаємо.

Отже, шановні друзі, на ваш розгляд вноситься проект Закону України "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів" (№1776), внесений Президентом України відповідно до статті 154 Конституції України та визначений ним як невідкладний. Згідно з вимогами частини першої статті 146 Регламенту питання розглядається за процедурою повного обговорення.

Шановні народні депутати, запрошую до слова для доповіді представника Президента України у Верховній Раді України Степана Івановича Кубіва. Прошу, Степане Івановичу, 10 хвилин.

КУБІВ С.І., представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановний український народе! Шановні народні депутати! Шановна світова спільното! Сьогодні — 16 січня. Я прошу уваги! Рік тому, 16 січня 2014 року, мирний протест закінчився голосуванням законів, які показали, що мирні акції в Україні закінчені, що протест українського народу на євромайданах всієї України, а також на Майдані у Києві буде знищений. Результатом голосування законів 16 січня почалося криваве протистояння режиму Януковича проти українського народу.

Теза друга. Народні депутати України не одного скликання, йдучи на вибори, декларували і обіцяли українському народу, що депутатська недоторканність не є основним, чому вони йдуть до Верховної Ради, що це не те, що мотивує депутатів потрапити до сесійної зали і, відповідно, уникнути юридичної, кримінальної, цивільно-правової відповідальності.

Разом з тим відповідно до статей 93 і 154 Конституції України Президент України Петро Порошенко вніс на розгляд Верховної Ради України проект Закону України "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів" (№1776) і визначив його як невідкладний для позачергового розгляду парламентом. Необхідність внесення

законопроекту до порядку денного сесії обґрунтована у пояснювальній записці, яка роздана народним депутатам.

Хочу зупинитися на тому, що стаття 80 Конституції України гарантує народним депутатам депутатську недоторканність. Водночас настрої в суспільстві засвідчують, що такий імунітет народних обранців виявився невиправданим, оскільки він, по суті, перетворився на гарантію безкарності. Враховуючи суспільні настрої, виникла нагальна потреба скасування депутатської недоторканності.

Крім того, потребує істотного вдосконалення інститут судової недоторканності та приведення його у відповідність із європейськими стандартами.

Хочу також зазначити, що нормативно-правову базу у цій сфері правового регулювання становить Конституція України.

Разом з тим хочу сказати, що реалізація такого закону не потребуватиме додаткових витрат із державного бюджету, а також прийняття закону не потребує проведення всеукраїнського референдуму та відповідно виділення коштів з державного бюджету для його проведення.

Відбулося засідання комітету, я був присутній на ньому, щодо всіх питань, що виникали під час обговорення, була висловлена думка, прийнято відповідне рішення, яке зараз буде доступним і народним депутатам, і всьому українському народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, процедурою передбачена можливість поставити запитання доповідачу, але чи є в цьому сенс? Немає.

Тоді заслухаємо співдоповідь від комітету. Леоніде Ємець, прошу.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія "Народний фронт"). Фракція "Народний фронт". Закон має бути один для всіх, і Конституція України чітко визначає, що всі громадяни України є рівними незалежно від того, яку посаду вони обіймають. Саме тому, ідучи на вибори, ми чітко говорили людям про те, що недоторканність буде скасована для всіх владних осіб — і для народних депутатів, і для суддів (Оплески), буде впорядковано закон про імпічмент Президенту. І всі з цим погодилися.

Власне кажучи, у цьому й полягає стратегічна мета реформи: коли народні депутати, судді, Президент розумітимуть, що вони так само незахищені перед усім тим свавіллям, що на сьогодні існує в нашій державі, це спонукатиме створювати такі закони, приймати такі рішення, щоб усі громадяни почувалися захищеними. І ніхто не відчуватиме себе більш захищеним, тому що є народним депутатом або суддею, або обіймає якусь іншу посаду.

Тому цей законопроект абсолютно правильний, і не варто чекати окремої конституційної комісії для того, щоб це просте і зрозуміле питання вже сьогодні запустити до роботи. Саме тому ми вітаємо внесення Президентом цього законопроекту.

Комітет сьогодні на своєму засіданні розглянув цей документ і відповідно до спеціальної процедури, передбаченої для внесення змін до Конституції, встановив, що цей законопроект не порушує інших розділів Конституції, не порушує міжнародних зобов'язань України, і дійшов висновку абсолютною більшістю голосів, що даний законопроект потрібно включити до порядку денного сесії Верховної Ради. Тому закликаю народних депутатів підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Леоніде Олександровичу.

У нас зараз передбачені... Я думаю, що ми обмежимося виступами від фракцій, це буде в порядку обговорення.

Будь ласка, шановні колеги, запишіться на виступи від фракцій і груп.

Народний депутат Луценко, "Батьківщина". Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Шановні колеги, я хочу вам нагадати декілька фактів з печальної історії України. Не парламент як інституція розстрілював Майдан. Накази про розстріл Майдану віддавалися з крісла Президента, на тому кріслі ще кров не засохла. Тому позиція нашої фракції полягає в тому, що треба голосувати комплексно: якщо ми скасовуємо недоторканність депутатів — о'кей, суддів — о'кей, але в першу чергу треба скасувати недоторканність Президента (Оплески). Це перше.

Друге. Я хочу нагадати, що багато наших так званих колег становили фундамент того кривавого трону. І те, що нібито якась недоторканність заважає притягти їх до відповідальності, — повний нонсенс і брехня. Де подання Генеральної прокуратури на цих злочинців? (Оплески).

Ми зараз оцим законопроектом просто замилюємо людям очі, замість того щоб притягти до відповідальності реальних, всіма давно визнаних злочинців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко, фракція Радикальної партії. Прошу. Від "Блоку Петра Порошенка" підготуватися Анатолію Матвієнку.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні громадяни України! Нарешті сьогодні, більш як через рік після Революції гідності на Майдані, новий український парламент добрався, дійшли в нього руки, до питання скасування депутатської і суддівської недоторканності.

Проте законопроект, який ми розглядаємо, не зовсім відповідає суті того, на що очікувало українське суспільство. Ми бачимо, що реально в законопроекті, ініційованому Президентом, не передбачено скасування суддівської недоторканності. Просто якщо раніше дозвіл на притягнення суддів до кримінальної відповідальності надавала Верховна Рада, то змінами, які ми розглядаємо, пропонується, щоб цей дозвіл надавала Вища рада юстиції. До речі, Вища рада юстиції вже рік не працює. То хто ж надаватиме дозвіл? Тобто реально ми бачимо, що немає скасування суддівської недоторканності. Хоча ми наполягаємо на тому, щоб це питання було вирішено, бо саме через безвідповідальність суддів, які прикриваються своєю недоторканністю, ми маємо суддівський "беспредел".

Друге — скасування депутатської недоторканності. Фракція Радикальної партії підтримує скасування депутатської недоторканності в повному обсязі. І не треба прикриватися словами, частково чи нечастково. У повному обсязі! Депутатська недоторканність — це феодальний пережиток. Це свідчення клановості українського суспільства, що є простий роботяга, якого за три копійки в тюрму посадять, а є недоторканні депутати, судді, Президент, яких не посадять, навіть якщо вони вбивають людей і вчиняють злочини на Майдані. Тому депутатська недоторканність, суддівська недоторканність мають бути ліквідовані повністю.

Що стосується недоторканності Президента. Сьогодні ми пропонуємо проголосувати за включення до порядку денного законопроекту про внесення змін до Конституції щодо скасування депутатської і суддівської недоторканності. Наступним кроком ми пропонуємо парламенту на новій сесії невідкладно розглянути законопроект про імпічмент Президенту, щоб забезпечити баланс стримувань і противаг: скасовуємо недоторканність депутатів і встановлюємо порядок процедури імпічменту Президенту. Щоб якщо Президент вчиняє злочин (це безвідносно до Петра Олексійовича Порошенка, він злочинів не вчиняє, але були ті, які

вчиняли, і ті, які, можливо, будуть вчиняти), він відповідав за це не на Майдані, а в порядку, передбаченому Конституцією.

І останнє. Сьогодні, 16 січня, річниця прийняття диктаторських законів. І що ми бачимо? У залі сидять багато з тих, хто голосував за диктаторські закони. Чому вони не в тюрмі? Чому вони в залі? Тому я вимагаю від Генеральної прокуратури внести невідкладно подання про притягнення до кримінальної відповідальності тих, хто голосував за диктаторські закони 16 січня. Якщо Генеральний прокурор України Ярема не внесе такого подання, ми ініціюємо питання про відставку Генерального прокурора України. За те, що без діють! За те, що не працюють! За те, що не вносять подання... (Шум у залі).

Як лідер Радикальної партії я поставив підпис під поданням про відставку Генерального прокурора, і вся фракція Радикальної партії підтримує цю ініціативу. Водночас ми ставимо питання про відповідальність керівників Міністерства внутрішніх справ і Служби безпеки. Всі мають відповідати за нерозкриті злочини на Майдані!

Слава Україні! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Матвієнко Анатолій Сергійович, "Блок Петра Порошенка". Прошу.

Шановні колеги, я просив би вашої уваги, ми розглядаємо надзвичайно важливе питання.

Будь ласка, Анатолію Сергійовичу.

МАТВІЄНКО А.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановні колеги! Безперечно, бути популярним сьогодні дуже модно, але, на мою думку, треба бути ще й відповідальним, у тому числі за документ, який ми підписуємо, за зобов'язання, які на себе беремо, включаючи Коаліційну угоду. Тож, очевидно, маємо думати про авторитет

всієї коаліції, бо на нас велика відповідальність, а не про популярність окремих народних депутатів.

Стосовно нашої позиції щодо законопроекту, внесеного Президентом України. Безперечно, Верховна Рада тільки тоді авторитетна, коли виконує свої обіцянки, і саме через те, що вона їх не виконувала, ми втратили авторитет. Одна з ключових обіцянок, яку ми давали, — скасування інституту недоторканності. І якщо ми послідовні, то маємо вирішити це питання.

В Україні існують, як на мене, дві суперпроблеми — проблема війни, яку ми сьогодні всі щиро переживаємо, і проблема корупції. Якби мене запитали, яка з цих проблем більш значуща, я відповів би: якби не було корупції, не було б і війни. В основі корупційних дій, безперечно, є влада, включаючи законодавчий інститут. Не скасувавши недоторканність, ми не покажемо прикладу нашого щирого прагнення подолання корупції.

Всі ви знаєте, що окремі народні депутати, у тому числі з нашої фракції, виявляли ініціативу про збір 150 підписів для внесення питання про скасування недоторканності. Президент зробив, очевидно, правильний крок, внісши відповідний законопроект, щоб не пускати нас у довгий шлях збирання 150 підписів, і його треба підтримати. Я думаю, що ми сьогодні в цьому маємо підтримати Президента.

Наша фракція пропонує таку логіку розгляду цього законопроекту. Сьогодні ми маємо включити його до порядку денного. Право депутатів — детально вивчити всі пропозиції Президента. І після того, як ми це проведемо (а профільний комітет наполягає саме на такій процедурі), винести це питання на голосування. Оскільки ми не оголошуємо перерви між сесіями, працюємо безперервно, то, напевно, зможемо ще на цій сесії, перед закриттям, прийняти цей законопроект і потім уже на наступній сесії ухвалити його якомога швидше.

Закликаю всіх депутатів, незалежно від належності до опозиції чи коаліції, підтримати сьогодні рішення про включення

до порядку денного ініціативи Президента і розгляду за запропонованою процедурою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, від "Народного фронту" Микола Романович Величкович. Прошу.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики та спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Прошу передати слово Ігорю Лапіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, народний депутате Лапін.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №22, Волинська область, політична партія "Народний фронт"). Шановні колеги! Шановний пане головуючий! Я вважаю, і цю думку підтримують мої колеги, що недоторканність має бути скасована для всіх, без винятків, — для Президента України, для всіх депутатів і всіх суддів (Оплески).

У цьому законопроекті є ряд моментів, які необхідно вивчити. Але я вам скажу, що такий запобіжник, як Вища рада юстиції, для того щоб не дати можливості зняти недоторканність із суддів, необхідно виключити. Це наша принципова позиція.

Дехто хоче бути убезпеченим від притягнення до відповідальності за образу чи наклеп, висловлені, в тому числі, і з цієї трибуни. Бути убезпеченим від якогось корумпованого лейтенанта, купленого якимось олігархом, для того щоб заарештувати депутата. Шановні колеги, є певна процедура притягнення депутата до відповідальності, і не треба цього боятися. Тому я вважаю, що жодних запобіжників у цьому законопроекті не повинно бути. Це також принципова позиція.

Тому хочу сказати, що фракція "Народний фронт" підтримує внесення даного законопроекту, і ми будемо голосувати "за". Сподіваюся, що після того, як всі процедури завершаться, у тому крилі звільниться дуже багато місць.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єгор Соболєв, "Самопоміч". Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В. Колеги! Дуже добре, що в країні почалася справжня політична конкуренція, і парламент допомагає Президентові виконувати його обіцянки перед виборцями, а Президент допомагає нам. Це надзвичайно добра допомога.

Є чітке усвідомлення, що треба скасовувати недоторканність депутатів, повністю. Є чітке усвідомлення, що треба скасовувати недоторканність суддів, тоді вони першими захочуть, щоб закон в Україні виконувався. І треба запроваджувати цивілізовану, серйозну, справжню процедуру відповідальності Президента через закон про імпічмент.

Фракція "Самопоміч" підтримує всі три рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Нестор Шуфрич, "Опозиційний блок". Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги! Я згадав, коли вперше голосував за скасування депутатської недоторканності. Це був 2000 рік, на підставі всенародного референдуму, який вимагав скасувати депутатську недоторканність. Тоді не вистачило голосів, я голосував "за". У залі присутні народні депутати, їх небагато залишилося, які тоді були в опозиції і не голосували за це, захищаючи свої права, права своїх виборців.

Я подивився історію відповідних подань: Кучма, Ющенко, Янукович порушували питання про скасування саме депутатської недоторканності. Тепер у цей ряд став і Петро Порошенко — ряд веселий, ряд відомий і має логічне завершення.

Проте я хочу нагадати відповідне голосування, що відбулося в попередньому скликанні, коли нинішня влада ще була опозицією. Тоді ви висували чітку вимогу, що проголосуєте за скасування депутатської недоторканності одночасно із скасуванням недоторканності Президента України Януковича.

Що змінилося в принципах? Я радий, що, судячи з декларованих сьогодні намірів, нібито нічого не змінилося. Але невже коректно гаранту додержання Конституції вносити законопроект, де забути про себе коханого? Думаю, ні. Був би сильний, чоловічий крок Петра Порошенка, якби він почав із змін до статті 105 Конституції, принаймні частини першої, а потім, відповідно, до статей 80, 126 і 129. Це було б коректно.

Депутатську недоторканність треба скасувати, я вже замучився за це голосувати, відверто вам скажу, впродовж п'яти чи шести скликань. Тому давайте будемо відверті перед собою, будемо відверті перед громадянами нашої країни і зробимо це, і ввійдемо в історію цим рішенням.

Мені дуже подобається натхнення лідерів однойменного блоку. Я розумію, що в той час, коли солдати мерзнуть в окопах, натхнення приходить в Об'єднаних Арабських Еміратах. Це зрозуміло, країна непогана. Але сьогодні ми маємо бути максимально відповідальними. І давайте зробимо так, щоб це було по-людськи і справді торкнулося всіх можновладців у нашій країні. Я думаю, що статті 105, 80, 126 і 129 в основному мають бути скасовані або внесені до них зміни, щоб люди вірили, що цих людей можна реально притягти до відповідальності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! За процедурою зараз у нас визначені виступи народних депутатів, і я думаю, що ми можемо згідно з Регламентом відвести на це 15 хвилин. Прошу народних депутатів записатися на виступ.

Олександр Марченко, 1 хвилина. Прошу.

МАРЧЕНКО О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житловокомунального господарства (одномандатний виборчий округ №90, Київська область, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Свобода"). Шановні колеги! Напевно, сьогодні визначний день, коли народні депутати показують приклад і роблять перший крок, щоб зрівняти свої повноваження із повноваженнями своїх виборців. Всеукраїнське об'єднання "Свобода" підтримує і голосуватиме за даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Головко.

ГОЛОВКО М.Й. Всеукраїнське об'єднання "Свобода", виборчий округ №164, Тернопільщина, Збараж. Шановні колеги народні депутати! Міжфракційне об'єднання "Свобода", звісно, підтримуватиме цю норму, адже воля народу залишається незмінною. Хоч би куди ми приїхали, хоч би з ким говорили, скрізь люди обурені соціальною несправедливістю та нерівністю перед законом. Перед законом мають бути рівними всі — народні депутати, судді, Президент і звичайні українці.

На жаль, ми бачимо, як на цьому спекулюють і зловживають. Ми пам'ятаємо, що відбувалося рік тому, коли влада, узурпована однією гілкою влади, а саме Президентом, нищила Українську державу, розстрілювала людей на Майдані і знищувала українців як націю. Лише силою духу і волі нам вдалося цьому протистояти.

І щоб ми знову, товариство, не наступили на ті самі граблі, ми не повинні припускатися болючих помилок. Найголовніше, що в цьому законопроекті, внесеному Президентом, не враховано те, що всі мають бути рівними перед законом.

Знову залишаються межі, де можуть уникати відповідальності судді і Президент. Адже норма, за якою лише за згодою Вищої ради юстиції судді можуть бути позбавлені недоторканності, свідчить про те, що відбувається конституційний переворот і узурпація влади. У даному разі вже суддівською гілкою влади, яка диктуватиме умови, в тому числі і законодавчій гілці влади, і, звісно, підконтрольна буде, і президентською. Тому ми вимагаємо, щоб ця норма була виключена. І тоді дійсно буде справедливо, всі будуть рівні перед законом.

Ми закликаємо всіх народних депутатів виявити політичну відповідальність, адже ви завжди кажете своїм виборцям, що це підтримуєте, і, врешті-решт, проголосувати цю норму, внести до Конституції зміни, яких вимагає українське суспільство.

Наша політична сила підтримує це. І вважаємо, що, незважаючи на цю ситуацію, яка склалася в Україні, ми повинні об'єднатися і все-таки знайти відповідну кількість голосів. Для цього ви маєте всі підстави, у вас є коаліція — більше 300 голосів. Якщо сьогодні це рішення не пройде, шановне товариство, це буде на вашій відповідальності.

Тому я закликаю всіх народних депутатів проголосувати, але з урахуванням наших пропозицій, що всі мають бути рівними перед законом — і народні депутати, і судді, і Президент.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Іллєнко.

ІЛЛЄНКО А.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №215, м. Київ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Свобода"). Всеукраїнське об'єднання "Свобода", місто Київ.

Шановні колеги! Як уже сказали, звичайно, наші свободівські сім голосів будуть однозначно "за" цей законопроект, нам навіть хотілося, щоб Верховна Рада восьмого скликання розпочала свою роботу з такої ініціативи. Було бажання поставити доповідачу — представникові Президента у Верховній Раді декілька запитань. На жаль, не вдалося цього зробити, тому я поставлю їх зараз.

Ми однозначно голосуємо "за", оскільки треба змінювати законодавство і скасовувати недоторканність депутатів. Але всетаки, чому до статті 105 не вносяться зміни? Я зацитую її першу частину в чинній редакції Конституції: "Президент України користується правом недоторканності на час виконання повноважень". Чому не вносяться відповідні зміни до цієї статті?

Чому не внести відповідні зміни до частини першої статті 126, яка звучить так: "Незалежність і недоторканність суддів гарантуються Конституцією і законами України"? Це друге запитання.

І третє. Стаття 149: "На суддів Конституційного Суду України поширюються гарантії незалежності та недоторканності...".

Оці питання і є на сьогодні тими, які можуть дати відповідь, чи дійсно ми за рівність всіх громадян, без винятку, перед законом. Так, безумовно, депутатська недоторканність — абсолютно неправильна річ, її однозначно треба скасовувати, повністю. І сьогодні ми просто зобов'язані за це проголосувати. Але все-таки, заради справедливості, це має поширюватися на всіх.

І ще одне, про що я хотів сказати. Попри те, що продовжує діяти ганебна депутатська недоторканність, і навіть попри те, що ми сьогодні почнемо процес її скасування, вона діятиме ще певний час, все одно є питання до нинішньої Генеральної прокуратури. Чому не вносяться подання про скасування депутатської недоторканності щодо народних депутатів, причетних до кривавої розправи на Майдані? Чому це не відбувається вже зараз? Це можна зробити! Є Генеральний прокурор, є більшість, я сподіваюся, у парламенті, яка проголосує за відповідне подання, і ці депутати будуть притягнуті до відповідальності негайно. Чому відбувається

зволікання? Минув уже рік після того, як були прийняті криваві закони 16 січня. Чому досі жоден з тих, хто ініціював, хто приймав ці закони, не покараний?

Ці питання викликають не тільки у нас, а й в усього українського суспільства велику недовіру. Тому треба, дійсно, починати з себе, але й не забувати про все інше.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Лозовой. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С. Слава Україні! Радикальна партія Олега Ляшка. Ми всі пам'ятаємо і сьогодні згадуємо героїв Небесної Сотні. І тому особливим блюзнірством є одна з норм, передбачених даним законопроектом. Безумовно, багатостраждальний український народ воліє скасувати недоторканність і депутатів, і Президента, і суддів. Тому фракція Радикальної партії, поза сумнівом, підтримає цей законопроект. Але уважно прочитайте, що він передбачає.

Стаття 80: "Народні депутати України не несуть юридичної відповідальності за результати голосування або висловлювання..." — і далі за текстом. Друзі, це відверте блюзнірство! Депутат повинен нести відповідальність за голосування, якщо воно призвело до трагічних наслідків. І, зокрема, в цьому залі є такі депутати, які голосували за закони 16 січня. Через них загинуло більше 100 людей у Києві та в Хмельницькому, пролилися ріки крові.

І тому якщо ми справді маємо повагу до наших героїв, то повинні обов'язково, коли будемо приймати законопроект, передбачити норму про відповідальність за голосування, у разі якщо воно призвело до трагічних наслідків.

Світлій пам'яті людей, які постраждали через це, віддали життя за Україну (Сергій Нігоян, Юрій Вербицький, Антоніна Дворянець, Яків Зайко, Михайло Жизневський, Сергій Шаповал, Володимир Кіщук, Сергій Дідич, Ігор Сердюк, Зураб Хурція, В'ячеслав Веремій, Валерій Брезденюк, Андрій Корчак, Володимир

Наумов, Олександр Капінос, Олександр Плеханов (1991 року народження, віддав життя за Україну, а ми сьогодні тих, на чиїй совісті кров цих героїв, хочемо захистити від відповідальності), Володимир Кульчицький, Андрій Черненко, Юрій Пасхалін, Віталій Васільцов, Роман Варениця, Іван Пантелєєв, Роман Точин, Віктор Чміленко, Олег Ушневич, Ігор Ткачук, Олександр Царьок, Устим Голоднюк, Олександр Щербанюк, Ігор Костенко, Йосип Шилінг, Юрій Паращук, Микола Дзявульський, Богдан Сольчаник, Сергій Бондарчук, Василь Мойсей, Сергій Байдовський, Георгій Арутюнян, Назарій Войтович, Едуард Гриневич, Анатолій Жаловага, Володимир Жеребний, Сергій Кемський, Андрій Мовчан, Віталій Смоленський, Віктор Чернець, Дмитро Пагор, Андрій Дигдалович, Богдан Вайда, Давид Кіпіані, Сергій Бондарев, Роман Гурик (1994 року народження), Ігор Дмитрів, Анатолій Корнєєв, Віталій Коцюба, Валерій Опанасюк (я спілкуюся з сім'єю цього героя, у нього залишилося п'ять дітей), Микола Паньків, Олександр Храпаченко, Максим Шимко, Іван Бльок, Іван Тарасюк, Леонід Полянський, Андрій Саєнко, Євген Котляр, Людмила Шеремет, Дмитро Максимов (загинув, закривши своїм тілом поранених, коли на одну з барикад Майдану кинули бойову гранату), Віктор Швець, Андрій Цепун, Максим Машков, Максим Горошишин, Володимир Мельничук, Ігор Пехенько, Володимир Чаплінський, Микола Тарщук, Олексій Братушка, Володимир Бойків, Городнюк, Василь Прохорський, Віктор Прохорчук, Володимир Топій, Юрій Нечипорук, Анатолій Курач, Ярослав Грабовський, Олександр Балюк, Володимир Захаров, Олексій Трофимов, Олександр Клітинський, Богдан Ільків, Олександр Подригун, Ігор Бачинський, Михайло Костишин, Владислав Зубенко, Артем Мазур, Тарас Слободян, Василь Шеремет, Іван Наконечний (син цього героя, колишнього військового, який живе у Санкт-Петербурзі, не приїхав на похорон, бо вірив російським каналам і боявся, що його тут вб'ють бандерівці), В'ячеслав Ворона, Ольга Бура, Василь Аксенин, Дмитро Чернявський, Петро Гаджа, Анатолій

Нечипоренко, Юрій Сидорчук, Олександр Гриценко), а також загиблих героїв, імена яких не встановлені. Заради їхньої світлої пам'яті ми повинні, коли будемо голосувати за скасування недоторканності, неодмінно передбачити норму про те, що депутати повинні нести відповідальність за своє голосування, якщо це призвело до трагічних наслідків.

Слава нації!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дуже шкода, що ми кожного дня втрачаємо найкращих. І, на превеликий жаль, втрачаємо людей, які ні в чому не винні. Вони жили і хотіли жити як звичайні громадяни звичайної країни, а в XXI столітті в серці України віддали своє життя, боронячи нашу незалежність, захищаючи права великої прекрасної країни, славетного народу України.

Народний депутат Сидорович Руслан Михайлович, "Само-поміч". Будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Доброго дня, шановні колеги! Насамперед я дуже втішений, що та обіцянка, яку ми дали суспільству, підписавши Коаліційну угоду, де передбачено скасування професійних імунітетів, починає виконуватися. Разом з тим не можемо не відзначити, що запропонований законопроект має цілий ряд недоліків і в результаті може призвести до того, що ця обіцянка не буде виконана.

Перше, на що хочеться звернути увагу. Якщо ми передбачаємо притягнення суддів до відповідальності шляхом надання дозволу Вищої ради юстиції, то не можна забувати, що в нашій країні зараз триває судова реформа, і один із законопроектів, внесений на розгляд Верховної Ради, передбачає скасування такого органу, як Вища рада юстиції, і утворення іншого органу суддівського самоврядування, який розглядатиме подібні питання. Тому якщо передаємо притягнення до відповідальності суддів Вищій раді юстиції, ми повинні розуміти, що через місяць, через два такого органу в країні може не бути.

Ще один дуже важливий момент — створення ефективного механізму притягнення до відповідальності Президента. Не Петра Олексійовича, а будь-якого Президента, тому що ми вносимо зміни до Конституції, хочеться вірити, що ми їх приймемо назавжди, це Основний Закон нашої країни. Без ефективного механізму притягнення до відповідальності Президента України, тобто закону про імпічмент, дана реформа не буде повною і може призвести до дисбалансу механізмів впливу в державі, що, безумовно, матиме негативні наслідки.

Додатково хочу відзначити, що комплексний аналіз поданого законопроекту вказує на те, що скасування недоторканності народних депутатів (що, безумовно, необхідно), тягне за собою необхідність ефективної реформи судової гілки влади, а також правоохоронної системи. Це одна з тих реформа, яка в Україні ніяк не може розпочатися, реформа правоохоронної системи, міліції.

І на завершення хочу додати, що є велике побажання до юристів з Адміністрації Президента не підставляти нашого Президента і готувати та подавати до парламенту якісні законопроекти, які не викликатимуть жодних зауважень і будуть підтримані конституційною більшістю, яка у нас є у складі коаліції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, 15 хвилин, відведені Регламентом Верховної Ради України на виступи народних депутатів, вичерпано.

Увага керівників фракцій! Увага народних депутатів! Прошу секретаріат, будь ласка, запросіть народних депутатів до залу засідань Верховної Ради.

Займайте свої місця, зараз почнемо голосування відповідно до законодавства за даний законопроект. Будь ласка, я прошу всіх зайняти свої місця у залі засідань Верховної Ради України. Будь ласка, запросіть депутатів для голосування.

Шановні колеги, ми зараз переходимо до прийняття рішення щодо зазначеного питання. Я прошу всіх народних депутатів зайти до сесійної зали і зайняти свої робочі місця. Всі народні депутати готові голосувати? Будь ласка, я прошу всіх народних депутатів зайти до залу.

Шановні народні депутати, переходимо до прийняття рішення. Прошу уважно послухати. Відповідно до статті 146 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії Верховної Ради України проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів" (№1776). Прошу підтримати дане рішення шляхом голосування. Прошу голосувати, шановні народні депутати.

3a — 297.

Рішення прийнято (Оплески).

По фракціях покажіть, будь ласка.

За пропозицією народного депутата Валерія Пацкана я звертаюся до народних депутатів, які не проголосували з якихось причин, якщо є такі в залі: офіційно напишіть заяву про зарахування голосу. А прізвища тих, які не голосували, опублікуємо. Домовилися, ми оприлюднимо результати поіменного голосування на веб-сайті Верховної Ради.

Дякую, шановні колеги, рішення прийнято.

Зараз у нас інформація Голови Національного банку України Гонтаревої щодо стану грошово-кредитної системи України. На це питання відводиться 40 хвилин: 20 хвилин — для виступу Голови Національного банку України і 20 хвилин — на запитання та відповіді.

Шановна Валеріє Олексіївно, запрошую вас до слова, регламент — 20 хвилин. Я просив би народних депутатів уважно слухати і бути дуже коректними. Щиро вдячний.

ГОНТАРЕВА В.О., Голова Національного банку України. Доброго дня, шановні народні депутати! Доброго дня, шановні присутні! Я вдячна за можливість висловитися з цієї високої трибуни. Можу вам сказати, що нарешті я тут. Більше місяця я просила пана Гройсмана... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олегу Валерійовичу, я прошу вас дотримуватися Регламенту. Олегу Валерійовичу, я прошу вас і всіх народних депутатів дотримуватися Регламенту.

Шановні колеги, я хочу вас попередити: якщо ми зараз будемо порушувати процедуру розгляду даного питання, я закрию засідання Верховної Ради України. Тому я закликаю всіх до дисципліни, до порядку і до поваги до промовця. Я прошу правоохоронні органи провести дослідження, натуральні ці кошти чи фальшиві. Якщо фальшиві, треба розібратися щодо відповідальності за поширення в залі Верховної Ради фальшивої валюти. Прошу уваги, шановні народні депутати.

Будь ласка.

ГОНТАРЕВА В.О. Я не народний депутат, тому ще не звикла до цього цирку, але нарешті я тут. Більше місяця я просила пана Гройсмана включити мій звіт до порядку денного, і коли цього не сталося, я вже вимушена була... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валеріє Олексіївно, перепрошую. Я тепер зрозумів, у чому проблема. Я про це говорив, Валеріє Олексіївно, що на минулому пленарному тижні ви просили, щоб я запросив. І я вас запросив насправді на цю п'ятницю, це правда, я це оголошував з президії Верховної Ради, ви пам'ятаєте.

Дякую. Продовжуйте, будь ласка, 20 хвилин.

ГОНТАРЕВА В.О. У мене вже була прес-конференція протягом більше двох годин, тому, на жаль, я прошу вибачення, якщо сьогодні повторю деякі названі цифри.

Я розумію, що накопичилося дуже багато запитань, тому я нікуди звідси не піду, а буду відповідати на всі ваші запитання. Тому постараюся зробити виступ дуже стисло, щоб у нас залишилося більше часу на запитання.

Почнемо з початку. Насамперед скажемо про витоки, джерела сьогоднішньої повномасштабної фінансової кризи. На жаль, економічна ситуація в Україні протягом останніх 10 років — це історія нагромадження величезних макроекономічних дисбалансів, тобто невідповідності між обсягами виробництва та споживання в масштабах держави, які покривалися нарощуванням боргів. Тому у спадок ми отримали ці величезні макроекономічні дисбаланси та банківську систему, яка майже не функціонувала останніх шість років, а також практично неробочу інституцію всіх гілок влади. І зрозуміло, що безкінечно це тривати не могло.

А каталізатором нинішньої фінансової кризи стали спочатку анексія Криму, а потім справжня кривава війна на Донбасі. Звідси і депресія економічної активності, і погіршення стану державних фінансів, і як результат — напруженість на грошово-кредитному ринку, зниження довіри до банківської системи та національної валюти.

У цифрах це виглядає так: значне падіння обсягу ВВП (7,5 відсотка за минулий рік), стрімка девальвація гривні (майже 100 відсотків, з економічної точки зору це 50 відсотків, але з нашої точки зору, як це ринком прийнято, — майже 100 відсотків),

споживча інфляція (майже 25 відсотків), втрата третини депозитів банківською системою. Що ми маємо? Найнижчий з 2009 року рівень падіння міжнародних резервів країни, які на сьогодні становлять 7,5 мільярда доларів.

Нагадаю вам прописну істину: війна — це насамперед величезні бюджетні витрати, це паніка населення і бізнесу, це реальна втрата територій, промисловості. І в таких умовах ми з вами живемо і працюємо.

Водночас всім відомо, що основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України. Тому постає запитання: а чи міг Національний банк самотужки впоратися з цими безпрецедентними виплатами? І чи є ще хоч одна конституція у світі, яка покладає виключну відповідальність за забезпечення стабільності грошової одиниці на центральний банк? Більше того, оцінюючи не просто купівельну спроможність гривні, а її курс до долара США, до євро або російського рубля. Відповідь: такого немає в жодній країні світу. Тому що тільки консолідована та солідарна відповідальність всіх гілок влади може це забезпечити. І насамперед це спільне завдання уряду та Національного банку.

Тому що Національний банк не може замінити собою промисловість, не може бути ні імпортером, ні експортером, ні митницею, ні податковою службою. Національний банк не може створювати платіжний баланс країни, від якого залежить стабільність національної валюти. Тому що курс — це тільки дзеркало того, що відбувається в економіці держави. Якщо казати математичною мовою, курс валюти — це похідна від платіжного балансу. Sorry, may be, це прописні істини, але я їх повторюю.

І в разі значного погіршення ситуації з платіжним балансом країни, що наразі сталося, Національний банк може тільки тимчасово закривати наявні дисбаланси своїми валютними резервами через механізм ринкових інтервенцій або як регулятор банківської системи запроваджувати (знову-таки, на короткий термін) адміністративні обмеження.

При цьому Національний банк не шукав собі виправдань та розпочав реформи одразу, тому що важкий стан нашої економіки— це якраз, навпаки, привід рухатися ще швидше, це реальний акселератор швидкості проведення реформ. Іноді кажуть, що ми сліпо слідуємо рекомендаціям Міжнародного валютного фонду. Проте я хочу сказати, що, на мою думку, ми повинні рухатися набагато швидше, ніж це передбачено програмою з Міжнародним валютним фондом. Тому що, на жаль, ця програма не передбачала того, що сталося в нашій країні за останніх шість місяців. І я дуже рада, що саме Національний банк першим розпочав радикальне оновлення банківської системи, власне, з себе.

Що ж зробив Національний банк за час мого керівництва і що ми будемо робити в цьому році?

Як ви знаєте, за минулий рік наша країна пережила дві хвилі девальвації та боротьби з валютною панікою. Причини зрозумілі. Дефіцит рахунку поточних операцій платіжного балансу у 2013 році сягнув 16,5 мільярда доларів. На підтримку штучного курсу на рівні 8 гривень за 1 долар було витрачено 23 мільярди доларів валютних резервів країни, включаючи 4 мільярди доларів у січні та лютому 2014 року. Як ви знаєте, економіці це не допомогло. Реальний ВВП України за шість останніх років, станом на початок минулого року, навіть не досяг рівня 2008 року. Вже на початку 2014 року всім було зрозуміло, що далі йти нікуди, тому що попереду — фінансова прірва. І далі накопичувати дисбаланс вже стало неможливо: революційна ситуація настала, кінець злочинної влади був вирішений. І все це було зроблено за фіксованого курсу гривні до долара США.

Ще раз підкреслюю, що фіксований курс гривні, який вбивав конкурентоспроможність нашої економіки, який не мав економічного сенсу (не давав ні зростання нашого експорту, ні розвитку імпортозаміщення, ні впровадження енергозберігаючих технологій), — це і був спрямований шлях до цієї фінансової прірви. А боязнь провести рішучі реформи в газовому секторі, в інших

секторах економіки, включаючи банківський сектор, який потребував перезавантаження ще з 2008 року, призвела до такого жахливого фіналу.

Сьогодні перед усіма нами постає основне запитання: чи відійшли ми від краю цієї прірви?

Перший крок, навіть болючий, ми вже зробили. У квітні минулого року урядом та Національним банком було прийнято цілком обґрунтоване рішення: перейти до гнучкого валютного курсу. Його підтримав Міжнародний валютний фонд та інші міжнародні кредитори.

Таким чином, ще до мого приходу в Національний банк відбулася значна девальвація гривні — майже 50 відсотків. То було шоковою терапією лікування накопичених дисбалансів. І вже на початку серпня, коли я звітувала тут, у Верховній Раді, гривня досягла фундаментального рівня: 11,7 гривні за 1 долар. Це був фундаментальний рівень, тому що рахунок поточних операцій на цьому рівні вже був цілком збалансований.

Національний банк був налаштований знімати левову частку адміністративних обмежень, але, як відомо, наприкінці серпня на нашій території розпочалася справжня війна, а з нею і новий виток девальвації, спричинений величезним попитом на готівкову валюту та на валюту на міжбанківському валютному ринку.

Коли наприкінці вересня почалися нові коливання курсу гривні, ми вирішили, що треба допомогти врівноважити ринок. Якщо промисловість фізично знищена, то ніякий курс гривні не допоможе експортеру стати конкурентоспроможним на зовнішніх ринках. Майже півтора місяця Національний банк утримував курс на стабільному рівні за рахунок адміністративних важелів та валютних інтервенцій. Ми запровадили жорстокі адміністративні обмеження: ретельна перевірка імпортних контрактів, заборона дострокового повернення кредитів, зобов'язання обов'язкового продажу 75 відсотків валюти, навіть заборона виплату дивідендів за кордон. Ми проводили щотижневі інтервенції за фіксованим

курсом на рівні 12,95 гривні за 1 долар для поповнення кас банків (100 мільйонів доларів на тиждень) і для задоволення попиту імпортерів (200 мільйонів доларів на тиждень).

За цей час Національний банк України витратив на підтримку гривні 1,3 мільярда доларів валютних резервів. І я впевнена, що ми це зробили правильно, тому що на той час паніка населення та бізнесу досягла піку, а очікування повномасштабної війни змушувало нас замислитися над екстраординарними діями, які центральні банки повинні вводити у разі війни, тому що воєнна економіка — на жаль, це не ринкова економіка. Тому ми були вимушені запровадити такі тимчасові заходи.

Ми ніколи не відмовлялися від ідеї гнучкого ринкового курсу гривні. Коли на початку листопада ми побачили, що ситуація в економіці покращилася, коли ми змінили прогноз падіння ВВП з 9 відсотків до 7,5 відсотка, коли почали працювати наші експортери (навіть у зоні АТО), коли були досягнуті домовленості щодо закупівлі газу на зиму, коли була обрана нова Верховна Рада, цілком проєвропейська, Національний банк вирішив, не скасовуючи адміністративних обмежень, допомогти ринку знайти рівноважний курс, так званий еквілібріум. Тому ми започаткували щоденні валютні аукціони в розмірі 5 мільйонів доларів — не для задоволення попиту імпортерів, а як інструмент пошуку цієї рівноваги.

На жаль, ринок цієї рівноваги ще не знайшов. Ринок ще чекає на цю рівновагу, хоча певні результати є, коливання курсу достатньо помірні.

Ще я хочу зауважити, що продаж валюти НАК "Нафтогаз України" Національний банк досі здійснює напряму з валютних резервів. Тому коли панічні настрої покращаться, ми моментально побачимо, що пропозиція валюти на ринку перевищить попит. Коли найбільший імпортер країни не купує валюту на міжбанківському ринку, там має бути її профіцит.

Тепер перейдемо до грошово-кредитної політики, яку проводив Національний банк у минулому році. Цілком зрозуміло, що реалізація грошово-кредитної політики здійснювалася Національним банком України в умовах соціально-політичного тиску, несприятливих макроекономічних трендів, які посилилися воєнними діями на сході країни. Усім варто пам'ятати, що Національний банк підтримував державний бюджет країни, яка вела воєнні дії. За це ми маємо багато критики, включаючи критику Ради Національного банку.

У спокійний, мирний час я першою була б проти монетизації державного боргу. Проте давайте проаналізуємо виклики. Дефіцит державного бюджету становив 63 мільярди гривень і був практично профінансований Національним банком шляхом придбання державних цінних паперів. Тому що кошти Міжнародного валютного фонду та інших міжнародних кредиторів у розмірі 9 мільярдів доларів були витрачені на повернення старих зовнішніх боргів. Більше 20 мільярдів гривень із цієї суми пішли на потреби армії для проведення АТО, інші були витрачені виключно на захищені статті бюджету — виплата зарплат і пенсій.

Однак постає запитання: а хто ще міг це зробити? Ринки капіталу для країни у стані війни закриті, тож ніхто з інвесторів цього зробити не міг.

Окрема історія з НАК "Нафтогаз України". На потреби НАК "Нафтогаз України" з резервів було продано 8,6 мільярда доларів. Не секрет, що НАК "Нафтогаз України" потребує реформ, і вони тривають. Але його збалансування потребує часу та узгоджених дій виконавчої влади, а теплі домівки всім потрібні вже зараз. Тому уряд збільшив статутний фонд НАК "Нафтогаз України" на 104 мільярди гривень, які компанія витратила на закупівлю газу та на розрахунки з "Газпромом" за старими боргами на 3,1 мільярда доларів та за євробондами на загальну суму 1,7 мільярда доларів. Ці кошти ніколи не виходили на ринок і не спричиняли тиск

на гривню, як я не раз пояснювала, тому що всі ці виплати ми здійснили за рахунок валютних резервів країни.

Отже, Україна втрачала резерви. Обсяг валютних резервів досяг мінімального рівня з 2009 року і нині становить 7,5 мільярда доларів. Хоча при цьому Національний банк вдвічі збільшив свій портфель державних цінних паперів, який на кінець 2014 року становив 317 мільярдів гривень, або більше 70 відсотків всіх локальних запозичень уряду, і загалом профінансував уряд та НАК "Нафтогаз України" на суму 175 мільярдів гривень, що становить майже 40 відсотків доходів зведеного бюджету країни.

Наголошую, що виснаження наших золотовалютних резервів, зовнішні боргові зобов'язання, а також затримка допомоги Міжнародного валютного фонду, яка планувалася на кінець 2014 року, але була відкладена у зв'язку з достроковими виборами Верховної Ради та формуванням нового уряду, дуже негативно вплинули і на ціну запозичень України на міжнародних ринках, і на ситуацію на локальному валютному ринку. Знову посилився відплив депозитів з банківської системи, який досяг минулого року 126 мільярдів гривень, або 29 відсотків. Тому треба діяти дуже швидко.

Можемо констатувати, що ми переживаємо повномасштабну фінансову кризу, яку можна подолати тільки рішучими діями, значною бюджетною економією та фінансовою підтримкою міжнародних донорів. Тільки впевненість у майбутньому може повернути довіру населення та бізнесу до банківської системи.

Для Національного банку криза — це час рішучих дій. Тому ми не сиділи й не чекали, що "заграница нам поможет", а почали реальну перебудову банківського сектору. Ми зробили три найважливіші речі — кардинально змінили підхід до рефінансування банків, розчищаємо банківську систему та зміцнюємо її і, нарешті, реформування банківської системи ми почали з себе. Дозвольте детальніше зупинитися на цих пунктах.

Перше — ми кардинально змінили підхід до рефінансування банків. Тепер ніхто не може отримати у Національному банку рефінансування під сумнівну, неякісну заставу (тільки підтвердження вартості застави провідними міжнародними компаніями). А стабілізаційний кредит банк може отримати тільки в разі наявності куратора банку, який реально відслідковує цільове використання цього кредиту. Таких кредитів за мою каденцію надано п'ять, лише на відплив депозитів у межах сум гарантованих вкладів.

Розроблена також сучасна програма автоматичного рефінансування банків під заставу ОВДП через прозору ринкову систему щотижневих аукціонів. Тому коли я бачу чергову інсинуацію щодо обсягу рефінансування, хочу вам надати статистичні дані. За час мого перебування на посаді банки повернули коштів у рефінансування більше, ніж було видано. І це притому, що наприкінці вересня у зв'язку з ситуацію на Донбасі ми оголосили банківські канікули для стабілізаційних кредитів строком на три місяці та підготували спеціальну програму реструктуризації таких кредитів строком на чотири роки.

Нагадую, що до мого приходу Національний банк надав банкам з початку минулого року 35,6 мільярда гривень, а наприкінці року цей показник становив 34 мільярди гривень. Цифри кажуть самі за себе: за мою каденцію повернено в рефінансування на 1 мільярд більше, ніж видано з початку року. Проте, щоб не втрачати довіру вкладників та забезпечити вчасне проведення розрахунків та повернення вкладів населенню, Національний банк як кредитор останньої інстанції повинен пильно стежити за ліквідністю на ринку.

Тому коли я чую, що Національний банк за останній тиждень надав рефінансування банкам на 90 мільярдів гривень, то хочу поінформувати вас, що залишок за кредитами рефінансування, виданими за всю історію незалежної України, на сьогодні становить 110 мільярдів гривень, або 7 відсотків обсягу ВВП, з них за ринковими кредитами під заставу ОВДП — 14 мільярдів гривень,

або менш як 1 відсоток ВВП. Левову частку стабілізаційних кредитів складають якраз кредити, які були надані протягом 2008–2013 років і досі не повернені Національному банку.

На жаль, значна частина обсягу коштів з підтримки ліквідності банків внаслідок відпливу вкладів трансформувалася в готівку поза банками, обсяг якої збільшився на 19 відсотків. Проте зростання монетарної бази в минулому році становило лише 10,2 відсотка, або 31 мільярд, тому що витратили інші валютні резерви на потреби НАК "Нафтогаз України". Тому коли я чую про...

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧИЙ Я прошу дати ще 2 хвилини *(Шум у залі).* Ми не обмежуємо. Пані Валеріє, я прошу завершувати, 2 хвилини.

ГОНТАРЕВА В.О. Тому за всію історію емісія гривні становить 338 мільярдів гривень. Щоб ви це розуміли і не довіряли ніяким інсинуаціям про 100 мільярдів, 900 мільярдів.

Головний меседж: на підтримку регулятора як кредитора останньої інстанції банки можуть розраховувати, якщо вони плато-спроможні та мають лише короткострокові проблеми з ліквідністю у зв'язку з відпливом депозитів, якщо вони мають достатній капітал або затверджену програму докапіталізації та мають прийнятну заставу.

Друге — ми чистимо банківський сектор. Може, це буде відповіддю: 33 банки вже виведені з ринку, 7 із них — за порушення законодавства у сфері незаконного відмивання коштів. Ми провели стрес-тестування 40 банків. Підвищили вимогу до капіталу банків, тепер капітал нових банків становитиме 500 мільйонів гривень. Триває рекапіталізація банків, програми рекапіталізації вже надані. Потребують рекапіталізації 18 банківських установ, це 66 мільярдів гривень.

І нарешті — реформування банківської системи. Ми почали з себе, скоротили більше 50 відсотків персоналу. Ця програма триває, ми перебудовуємо всі процеси, всі наші філії. Більше не буде 25 територіальних управлінь, будуть тільки 4 кластери. З 11 тисяч працівників до кінця цього року ми залишимо тільки 5 тисяч. Продаємо непрофільні активи. Ми зменшили свій кошторис більш як удвічі — з 11 мільярдів до 5 мільярдів, на 6 мільярдів гривень. Всі ці гроші надійдуть до державного бюджету вже цього року...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все, пані Валеріє. Ну, давайте 30 секунд, ви ще матимете час на відповіді.

ГОНТАРЕВА В.О. Треба ж сказати, що ми збираємося робити цього року.

Насамперед цінова стабільність у державі — це завдання Національного банку. Для цього треба переходити на режим інфляційного таргетування. Але для нього мають бути передумови. Перш за все треба зупинити fiscal dominance. Фіскальне домінування — це неправильна монетарна політика, це політика бюджетного та нафтогазового таргетування. Тому монетарна політика Національного банку на наступний рік буде дуже виваженою. Цифри щодо інфляції надам, коли будуть запитання.

Національний банк планує приріст монетарної бази на 27 відсотків, або на 91 мільярд, та готовий надати підтримку уряду, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб та банківській системі України тільки в цих межах. Розраховано цей показник, виходячи з інфляції у 17,2 відсотка.

Головний меседж, яким я хочу закінчити свій виступ: Національний банк буде продовжувати використовувати систему гнучкого обмінного курсу, тому у нас вже ніколи не буде фіксованого обмінного курсу (ну, за мою каденцію, а це ж не проблема). Ми будемо надавати тільки нашу інформацію щодо інфляції, обсягу ВВП...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Валеріє.

Зараз я прошу записатися на запитання, 20 хвилин.

Олег Березюк, фракція "Самопоміч". Прошу.

БЕРЕЗЮК О.Р. Прошу передати слово депутату Остріковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Депутате Острікова, прошу.

ОСТРІКОВА Т.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Шановна пані Голово Національного банку! Моє запитання пов'язане з вашим основним меседжем. Коли Національний банк України визнає, що в державі діють декілька курсів? Зокрема, діє чорний курс — реальний курс, який формують експортери у змові з банками. Цей курс на сьогодні становить близько 19 гривень за 1 долар, а колеги кажуть, що вже перевищив 20,5 гривні. Якщо імпортер не погоджується на сплату в той чи інший спосіб цієї дельти — різниці між вашим офіційним та чорним курсом, — він залишається без валюти, а отже, не може виконати своїх зобов'язань перед іноземним постачальником. Тому на сьогодні 95 відсотків угод, пов'язаних з купівлею і продажем валюти, проходять на чорному ринку за описаною вище схемою.

Я хочу запитати: чи вживаєте ви ефективних заходів, спрямованих на подолання цього явища?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, відповідайте.

ГОНТАРЕВА В.О. Як я вже зазначала, коли в країні дефіцит валюти, а Національний банк не має можливості здійснювати інтервенції у значних пропорціях, то він запроваджує адміністративні обмеження. І вони дуже болючі для ринку. Тому доки існуватимуть адміністративні обмеження, доти будуть компанії, що намагаються їх обійти. Тому й чорний ринок, і сірий ринок. Це дуже гарне запитання. Я знаю, що є деякі реальні транзакції за курсом, про який ви сказали, але це не курс ринку. На жаль, ліквідність валютного ринку дуже низька, попит набагато вищий...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд для завершення.

ГОНТАРЕВА В.О. Наше головне завдання — щоб у нас був один реальний, ефективний курс. Тому я перша, коли цього понеділка була нарада з 40 банками, запропонувала...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу увімкнути мікрофон.

ГОНТАРЕВА В.О. Сподіваюся, коли міжнародні організації оголосять цю велику допомогу, ми швидше знайдемо рівновагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Валеріє. Народний депутат Олександр Кодола.

КОДОЛА О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №209, Чернігівська область, політична партія "Народний фронт"). Чернігівщина, фракція "Народний фронт". Шановна Валеріє Олексіївно! Коли вас призначили на посаду, золотовалютні резерви України становили близько 20 мільярдів доларів. Днями Національний банк оприлюднив інформацію, що золотовалютні резерви України становлять вже 7,5 мільярда доларів. Це найнижчий показник в історії України.

Тому до вас запитання: куди за півроку вашої роботи поділося понад 13,5 мільярда доларів золотовалютних резервів, і які шляхи збільшення цих резервів ви бачите?

Дякую.

ГОНТАРЕВА В.О. Для початку скажу, що коли я прийшла на посаду, золотовалютні резерви України становили 16 мільярдів доларів. У своєму виступі, якщо ви його слухали, я зазначила, що 8,6 мільярда доларів були продані з резервів країни на потреби НАК "Нафтогаз України", 1,3 мільярда доларів продані як інтервенції на підтримку курсу гривні у вересні — жовтні 2014 року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, ми довго чекали цього звіту, і ви дуже наполегливо запрошували пані Гонтареву до сесійної зали, тому прошу зайняти свої місця і бути уважними. Дякую.

Павло Кишкар.

КИШКАР П.М. Прошу передати слово Альоні Бабак.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Альона Бабак.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"). Фракція "Самопоміч". Валеріє Олексіївно, у мене запитання щодо банківського нагляду. На прикладі акціонерного комерційного банку "Київ" я хочу продемонструвати ситуацію, що склалася.

Вкладник звернувся до банку за отриманням своїх коштів з пенсійного рахунку, але банк не віддає гроші, мотивуючи це тим, що їх у нього немає. Тоді вкладник звернувся до Національного банку, який відповів, що відповідно до статті 5 Закону України "Про банки і банківську діяльність" він не може втручатися в діяльність банків.

Скажіть, будь ласка, якщо банк фактично неплатоспроможний, а Національний банк України не може вплинути на нього, яким чином може бути забезпечена стабільність банківської системи? Ви фактично не здатні впливати на ситуацію, коли банк не виконує своїх зобов'язань перед вкладником. Скажіть, як бути в такій системі?

ГОНТАРЕВА В.О. Я можу сказати, що це, мабуть, найменша проблема нашої банківської системи, бо це маленький банк. На жаль, ми маємо дуже серйозні проблеми в нашій банківській системі. Для цього є і механізм рекапіталізації банків, і механізм підтримання Національним банком ліквідності рекапіталізованих банків.

Що стосується банку "Київ", то його власником є Міністерство фінансів, тому ми вирішуємо зараз питання... Ну, це питання до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або про приєднання до іншого державного банку. І поки його не буде вирішено, ніхто не може отримати кошти. Я з цим погоджуюся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Народний депутат Вадим Івченко.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Прошу передати слово колезі Ігорю Луценку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ігор Луценко.

ЛУЦЕНКО І.В. Шановна Валеріє Олексіївно! На сьогодні банківську і грошову системи України фактично знищено (треба визнати факт), гривні перестали довіряти. Чому? Насамперед тому, що Національний банк за цей період розбазарив золотовалютні резерви. Ви знаєте, скільки чистих резервів залишилося,

показник дуже низький. А яким чином розбазарено? Шляхом продажу доларів обраним банкам. Мільярди доларів Національного банку просто розтанули в цих банках! Нагадаю, що в жовтні по 300 мільйонів щодня кудись спрямовувалося. І українці тепер змушені купувати долари на чорному ринку за катастрофічним курсом. Насправді у нас існують чотири курси, що є колосальною можливістю для корупції.

У мене запитання: чи усвідомлюєте ви свою відповідальність за цю ситуацію і яких заходів вживаєте, щоб з цим впоратися? Дякую.

ГОНТАРЕВА В.О. Я кожного дня усвідомлюю свою відповідальність. І не лише за це, а й за реальну макроекономічну ситуацію в Україні. Я вже казала, що 8,6 мільярда доларів продано з резервів країни на потреби НАК "Нафтогаз України" і лише 1,3 мільярда доларів витрачено на підтримку курсу гривні, коли в країні була реальна воєнна ситуація.

Про що говорити? За нормальної ситуації на ринку потрібно 300 мільйонів на день. Але на сьогодні, коли наш експорт впав на 20 відсотків, тому що в зоні АТО 15 відсотків нашого ВВП і 20 відсотків експортного потенціалу, у нас, на жаль, недостатньо валюти. А попит населення в рази перевищує нормальний, у сотні разів. Тому збираю валюту.

ГОЛОВУЮЧИЙ Дякую.

Народний депутат Максим Поляков.

ПОЛЯКОВ М.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Пані Гонтарева, коли ви зайшли до залу, ви побачили, там нагорі напис був? Ким ви працюєте? Ви ж не начальник поштового відділення десь у Глевасі! У мене до вас три запитання.

Перше. Загалом у банківській системі у період з 1 травня до 1 грудня 2014 року комерційними банками було куплено 41 мільярд доларів. З них за час вашої роботи комерційні банки вивели на Кіпр 7 мільярдів доларів. Це ваша особиста відповідальність.

Друге. Ви сказали, що виведено з ринку 33 банки. Але чому серед цих банків немає жодного банку "сім'ї" Януковича? Я назву їх, це "Фідобанк" Арбузова — Колобова, "Смартбанк" Захарченка, "Юнісон" Клименка, "Інвестиційно-трастовий банк" Захарченка, "Фінанс банк" Захарченка, "Український бізнес банк" Януковича — Арбузова, "Капітал" Клименка. Це ваша особиста відповідальність, тому що кошти виводяться за кордон.

I третє...

ГОНТАРЕВА В.О. Можу вам сказати, що це якась нісенітниця, тому що нічого за моєї каденції за кордон не виводили. З початку вересня ми запровадили такі адміністративні важелі, що всі ви приходили до мене з критикою, що навіть нормальний імпортний контракт важко оплатити.

А щодо банку Януковича можу вам сказати... (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, я вас прошу... (Шум у залі).

ГОНТАРЕВА В.О. Прошу вибачення, не всі приходили. О'кей, це буде в іншому моєму виступі. Це лише відповідь на запитання. Не всі приходили, не всі.

Щодо банків Януковича. Наскільки мені відомо, зараз три банки судяться з нами (банки Януковича), бо ми вивели їх із ринку. Один із них — "Всеукраїнський банк розвитку". Немає жодних питань і проблем ні з ліквідністю, ні з капіталом у цього банку. Виводили в три етапи, тому що у нас немає нормальних законів, як вивести цей банк в один етап, але вивели. Завдяки санкціям змогли це зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Народний депутат Олег Осуховський.

ОСУХОВСЬКИЙ О.І. Прошу передати слово Юрію Левченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Левченко.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Всеукраїнське об'єднання "Свобода". Пані Гонтарева, ви використовуєте дуже правильні, розумні слова, такі як fiscal dominance. Але не тільки ви англійську мову знаєте. Я хотів би запитати, чи відоме вам поняття "behavioral finance" (поведінкові фінанси), яке вивчає студент першого курсу будьякого західного економічного вузу. А саме те, що не можна виходити на публіку і публічно, як на ток-шоу, повідомляти про плани Національного банку. Тому що це спричиняє паніку на ринку! Ви це робили постійно, зараз трохи менше, і зокрема через таку вашу поведінку почався величезний відплив капіталу з банківської системи. Ви вважаєте себе профпридатною після цього, якщо не знаєте елементарного для першокурсників? Це перше запитання.

І друге запитання: чому минулого року Національний банк неодноразово виходив на ринок і купував долари на завищеним курсом, тобто за курсом, який був вищий за ринковий на той момент, таким чином штучно підвищуючи курс долара?

Дякую.

ГОНТАРЕВА В.О. Дуже гарне запитання щодо завищеного курсу. Національний банк один раз купив на ринку у державної компанії 100 мільйонів доларів (це було десь на початку літа) за курсом 11,7 гривні за 1 долар. Отож дякую, що це був "завищений" курс. Але ми це зробили, бо це була дуже велика одноразова сума для ринку. Ринок уже мав збалансований курс на рівні 11,7 гривні за 1 долар. Це також було потрібно, щоб зустріти "маяк" Міжнародного валютного фонду щодо наших валютних резервів.

Що стосується поведінки, я не коментуватиму цього, тому що, на жаль, паніка на ринку почалася більше року тому. Вона почалася в листопаді 2013 року з революції, потім анексія Криму, на жаль, далі була війна. Тому я можу прокоментувати тільки те, що я була щасливіша, ніж пан Кубів, тому що з моїм приходом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Микола Скорик.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Опозиційний блок"). Дякую. "Опозиційний блок". Шановна пані Голово Національного банку! У Державному бюджеті України на 2015 рік передбачено, що доходи державного бюджету від діяльності Національного банку перевищать 60 мільярдів. Водночас Рада Національного банку підтверджує на цей рік лише 34 мільярди. Чи підтверджуєте ви суму, передбачену в Державному бюджеті України? Це перше запитання.

Друге. У Державному бюджеті України на 2015 рік передбачено 20 мільярдів на Фонд гарантування вкладів фізичних осіб і 25 мільярдів на рекапіталізацію банків. Чи вважаєте ви справедливим, що замість збанкрутілих власників банків за проблеми і проблемні активи цих банків платитимуть Українська держава і прості громадяни України.

І третє запитання: Яка сума з рефінансування, яке ви надавали комерційним банкам, все-таки пішла на валютний ринок? І яку догану отримали банки від Національного банку?

Дякую.

ГОНТАРЕВА В.О. Передовсім відповім на запитання про рефінансування. Я вже казала, що Національний банк за мою каденцію видав лише п'ять стабілізаційних кредитів, усі вони видані на повернення депозитів у рамках сум, гарантованих Фондом

гарантування вкладів фізичних осіб. Куратори їх відстежували до копійки, є всі звіти з цього приводу. Тому жодної копійки з цих кредитів не пішло з банківського ринку. Проте громадяни, отримавши свої гроші в банках, могли купували валюту на вторинному, готівковому, ринку. Отже, опосередкований вплив міг бути.

Щодо першого запитання. Прогнозований дохід Національного банку України на цей рік становить 65 мільярдів гривень. Тому Національний банк не заперечує, щоб перерахувати цей прогнозований прибуток.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ (Не чути).

ГОНТАРЕВА В.О. Я вам скажу, чому це сталося. Це відбулося один раз, тому що ми продали наші чисті валютні резерви, і вони дали нам курсові різниці, які вже були реалізовані. Тому такий високий прибуток. Але це лише один раз (Шум у залі).

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ (Не чути).

ГОНТАРЕВА В.О. Ну, це відбулося у 2014 році, а буде перераховано у 2015 році. Я з вами згодна, це ніяк не допоможе нам у подальшому житті, це разово. Але Національний банк може перерахувати ці гроші.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Іван Крулько.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Фракція "Батьківщина". Шановна пані Голово Національного банку! Три місяці тому вся країна з великим інтересом спостерігала, як ви намагалися купити 200 доларів у відділенні банку. За вашими нормативами і власними уявленнями це

начебто було дуже легко зробити. Однак вам це не вдалося. Тому скажіть, будь ласка, як купити долари громадянам України, які мають невеликі заощадження і не довіряють банківській системі? Тому що завдяки вашому керуванню з'явився і процвітає чорний ринок. Де вони це можуть зробити? За яким курсом?

Друге запитання. Скажіть, будь ласка, за останні три місяці скільки доларів, де і за яким курсом купили ви особисто?

І третє. Скажіть країні, яка заробітна плата Голови Національного банку України? (Оплески).

Дякую.

ГОНТАРЕВА В.О. Ви поставили дуже легке запитання про заробітну плату. Ви ж її заморозили на рівні семи мінімальних заробітних плат. Я вам хочу сказати, що не погоджуюся з такою заробітною платою. Не погоджуюся ні я, ні Правління Національного банку, ні директори департаментів. Ми не погоджуємося з такою заробітною платою. Але відповісти легко, тому що зарплата становить 10 тисяч гривень на місяць. Ми не погоджуємося з такою заробітною платою і сподіваємося, що Верховна Рада змінить... (Шум у залі).

Відповідаю на перше запитання: де купити валюту? Валюту купувати не треба, тому що кожен, хто хоче купити валюту, створює паніку. Якщо ви їдете за кордон— скористайтеся платіжною карткою і зможете оплатити нею все, що заманеться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Григорій Тіміш.

ТІМІШ Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ №203, Чернівецька область, партія "Блок Петра Порошенка"). Прошу передати слово Юрію Солов'ю. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Юрій Соловей.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановна пані Гонтарева! Хочу сказати, що за останній рік Національний банк зробив все для знищення в Україні середнього класу, малого та середнього бізнесу. І це йому, треба визнати, успішно вдалося.

Поряд з тим я хочу зазначити, що ви або до кінця не розумієте питання, або не знаєте тему. Ви сказали, що такий курс зумовлений платіжним балансом України. Так ось, за дев'ять місяців у нас позитивний платіжний баланс. Нинішній курс зумовлений непрофесійністю дій Голови Національного банку України. Це перше.

І друге. Мільйони громадян України стали заручниками валютних кредитів. Скажіть, будь ласка, як, коли і в якій спосіб Національний банк вирішуватиме це питання?

І ще одне. Національний банк є основним економічним інструментом розвитку економіки. На сьогодні в інших країнах можна взяти кредити під 0 відсотків, 1 або 2 відсотки. В Україні облікова ставка Національного банку становить 14 відсотків. Це що, стимулювання розвитку економіки? Коли ви почнете знижувати облікову ставку Національного банку і стимулювати розвиток економіки?

Дякую.

ГОНТАРЕВА В.О. З метою запобігання зростанню інфляції, яку ми прогнозуємо на цей рік на рівні 17 відсотків, Комітет з монетарної політики розглядає можливість навіть підвищення облікової ставки. Тому що ми повинні, коли говоримо про стабільність національної грошової одиниці, забезпечити стабільність цін.

Щодо меморандуму стосовно валютних кредитів. Спільно з найбільшими українськими банками— валютними кредиторами ми підготували меморандум, який, на мою думку, допоможе всім

валютним боржникам. Ви знаєте, що Національний банк вносив законопроект, але парламент підтримав законопроект Князевича, він прийнятий у першому читанні влітку, коли курс був на рівні 11,7 гривні за 1 долар. На жаль, сьогодні такого курсу немає, тому ми вважаємо, що треба йти іншим шляхом, через меморандум...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дозвольте завершити.

ГОНТАРЕВА В.О. Ми вже зареєстрували, попросили депутата внести законопроект №0939 і просимо вас запровадити податкові пільги для таких кредиторів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Тетерук. Прошу.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Дякую. Шановні народні депутати! Ми запросили для доповіді посадову особу — Голову Національного банку України. По-перше, ніхто її не слухав. По-друге, у залі повна відсутність дисципліни. І по-третє, якщо ми запросили посадову особу, то треба ставитися до жінки як до посадової особи, а не вчиняти піар-акції та ображати її як жінку. Це безчестя — вчиняти такі акції стосовно жінки. Честь, Україна і жінка — ці поняття мають бути святими для кожного чоловіка. Тому я прошу лідера фракції Радикальної партії вибачитися перед жінкою.

Тепер запитання до Голови Національного банку України. Чому Національний банк не застосовує регуляторних механізмів? Це перше.

І друге запитання: чому у нас є проблеми із зняттям коштів громадянами із своїх депозитів?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, відповідайте.

ГОНТАРЕВА В.О. Перше запитання можна повторити? Перше запитання я не почула, вибачте, тому почну з депозитів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон, щоб можна було ще раз почути перше запитання.

ТЕТЕРУК А.А. Перше запитання: чому Національний банк не застосовує регуляторних механізмів? Друге: чому вкладники не можуть зняти свої кошти з депозитів?

Дякую.

ГОНТАРЕВА В.О. Ми застосовуємо регуляторні механізми, діє багато адміністративних обмежень. Наша головна мета, як тільки ми отримаємо підтримку міжнародних організацій, — зняти ці обмеження. На сьогодні обмежено продаж валюти одній людині (лише 200 доларів), перевіряються всі контракти, запроваджено обов'язковий продаж 75 відсотків валютних надходжень, не дозволено виплачувати дивіденди. Як ми можемо сподіватися, що в Україну підуть інвестиції, якщо ми не дозволяємо виплачувати дивіденди? Якщо ж ситуація буде погіршуватися, у Національного банку не буде іншої можливості...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви завершили, пані Валеріє? Останнє запитання. Народний депутат Головко.

ГОЛОВКО М.Й. Валеріє Олексіївно, я хотів би сказати, що в жодному разі не можна підвищувати облікову ставку, бо це знову призведе до падіння курсу гривні, вимивання коштів з реального сектору, закачування їх у банки і виведення в офшори.

Я перепрошую, пані Валеріє, як так сталося, що з 41 мільярда доларів, які ви продали на ринку України, 32 мільярди виведені в офшори через підставні банки та інші структури? Ви даєте мільярди на рефінансування російським банкам, таким як "Промінвестбанк", "ВТБ банк", "Альфа-банк", "Сбербанк Росії", офіційно

179 мільярдів гривень. Доки українська економіка фінансуватиме російські банки, які фінансують терористів на сході? Я вважаю, це найбільший злочин. Тому за те, що відбулося в Україні, за стрімке падіння національної валюти та інші злочини, в будь-якій цивілізованій державі вас як керівника давно відправили б у відставку. Я думаю, що парламент це рішення підтримає.

Дякую.

ГОНТАРЕВА В.О. Це декларація чи запитання? Що будемо робити? У відставку чи відповідати?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за ваш коментар, пане Головко. Пані Валеріє, прошу.

ГОНТАРЕВА В.О. Я вже надала інформацію, скільки валюти продав Національний банк. Я не можу коментувати інсинуації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам дуже.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Мене колега закликав вибачитися перед пані Гонтаревою. Безумовно, якщо для цього є підстави, я готовий вибачитися. Але у мене запитання: коли пані Гонтарева вибачиться перед мільйонами українців за те, що своєю політикою довела до зубожіння мільйони людей, що вдвічі знецінені заощадження, що вдвічі зросли ціни в магазинах через вашу діяльність? Коли пані Гонтарева вибачиться за те, що сотні мільярдів рефінансування роздала комерційним банкам, які перевели їх у валюту і вивели за кордон? Люди сьогодні не можуть 100 доларів купити! Коли пані Гонтарева вибачиться за те, що

в Україні чотири курси, внаслідок чого чорний ринок отримує мінімум 200 мільйонів доларів на день?

Тому Гонтарева повинна не вибачатися, а в тюрмі сидіти, і парламент має проголосувати за відставку цієї пройдисвітки!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я дякую Голові Національного банку України, вона мужньо відповідала на ваші запитання. Дякую за надану інформацію і за відповіді на запитання народних депутатів.

А народних депутатів я просив би толерантно ставитися до всіх, хто стоїть на цій трибуні. Це повага і до доповідача, і до кожного депутата в цій залі. Не можна порушувати норми, представляючи при цьому український парламент (Шум у залі).

Дякую Голові Національного банку України.

Прошу народних депутатів займати свої місця. Шановні народні депутати, давайте порадимося. О 14 годині завершується ранкове засідання. Немає виступів, у п'ятницю засідання Верховної Ради України триває до 14 години. Є пропозиція продовжити пленарне засідання до 15 години (Шум у залі).

Я не можу протягом одного засідання оголошувати п'ять перерв, ви розумієте це чи ні? Уже двічі були вимоги про перерву. Ми маємо проголосувати за продовження засідання (Шум у залі).

Ставлю цю пропозицію на голосування. Хто за те, щоб продовжити ранкове засідання Верховної Ради України до 15 години, прошу голосувати.

"3a" — 152.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Добре, я скористаюся своїм правом і продовжу засідання на 15 хвилин. Засідання буде оголошено закритим о 14 годині 25 хвилин.

Шановні колеги, декілька оголошень. Прошу народних депутатів зайти до сесійного залу.

Відповідно до статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про утворення у Верховній Раді України восьмого скликання міжфракційного депутатського об'єднання "За Київ". Співголовами даного міжфракційного об'єднання обрано Новак Наталію Василівну і Луценка Ігоря Вікторовича.

____

Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вихід народного депутата України Бондаря Віктора Васильовича із складу депутатської групи "Воля народу".

Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата України Бондаря Віктора Васильовича до складу депутатської групи "Економічний розвиток".

____

Олег Ляшко просить слова. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛЯШКО О.В. Шановний пане Голово! Шановні колеги народні депутати! Є пропозиція включити до порядку денного законопроект "Про внесення змін до статті 41 Закону України "Про акціонерні товариства" щодо зниження відсоткової ставки для кворуму" (№1778). Як ви пам'ятаєте, вранці Прем'єр-міністр сказав, що вони готові підтримати цей законопроект, оскільки попередній закон, який ми два дні тому прийняли, начебто не поширюється на ПАТ "Укрнафта", яке є найбільшим державним товариством, і яке держава на сьогодні не контролює.

Тому ми пропонуємо проголосувати за включення цього законопроекту до порядку денного. Є рішення Комітету з питань запобігання та протидії корупції про підтримку. Пропонуємо зараз

прийняти цей законопроект за основу та в цілому, щоб повернути державі контроль над державними товариствами. Закликаю всі фракції коаліції одностайно підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу всіх народних депутатів зайняти свої робочі місця. Депутате Каплін, будь ласка.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ №144, Полтавська область, партія "Блок Петра Порошенка"). Шановний пане Голово! Я пропоную проголосувати за включення до порядку денного, а потім провести сигнальне голосування за законопроект, щоб ми чітко з'ясували потенціал залу щодо прийняття закону.

Я звертаюся офіційно, на всю країну, до фракції Політичної партії "Народний фронт" із закликом підтримати цей антиолігархічний закон. Переконаний, що мільйони пенсіонерів, людей праці просто вклоняться вам за кожний ваш голос за такий закон.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Ємець, "Народний фронт". Потім виступатиме Хомутиннік.

ЄМЕЦЬ Л.О. Шановні колеги! Для того, щоб зняти всі інсинуації. Фракція "Народний фронт" і минулого разу готова була голосувати за аналогічний законопроект, тільки більш юридично досконалий. На жаль, до нього просто не дійшла черга. Тому фракція "Народний фронт" підтверджує, що вона голосуватиме за цей законопроект і іншої позиції не має (Оплески).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. Народний депутат Хомутиннік.

ХОМУТИННІК В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №171, Харківська область, самовисуванець). Шановні колеги! Якщо законопроекти прийматимуться з голосу, як попередній закон... Не минуло і два дні, як був прийнятий закон, він ще навіть не поданий на підпис Президенту, а ви вже приймаєте новий. А що будете робити з тим законом? Це перше.

Друге. Скажіть, чи виконані всі регламентні процедури — засідання комітету тощо? Ви підготуйтеся, випишіть нормально законопроект, тим більше на це є воля коаліції, і прийміть один закон, але з дотриманням усіх регламентних процедур.

I вас, пане Голово, прошу дотримуватися регламентних процедур під час прийняття законопроектів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, є пропозиція проголосувати за включення до порядку денного. У цій пропозиції немає нічого складного. Це потім, коли будемо розглядати, мають бути рішення комітету, доповідь тощо. Виключно згідно з Регламентом, жодних інших пропозицій бути не може.

Тому я ставлю на голосування пропозицію народного депутата Ляшка про включення до порядку денного проекту Закону "Про внесення змін до статті 41 Закону України "Про акціонерні товариства" щодо зниження відсоткової ставки для кворуму" (№1778). Прошу визначитися голосуванням. За включення до порядку денного.

"3a" — 195.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Будь ласка, покажіть по фракціях:

"Блок Петра Порошенка" — 69, "Народний фронт" — 39, "Опозиційний блок" — 7, "Самопоміч" — 27, Радикальної партії — 21, "Батьківщина" — 14, група "Воля народу" — 2, група "Економічний розвиток" — 0, позафракційні — 16.

Олег Ляшко, 1 хвилина. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Шановні колеги народні депутати! У залі зареєстровано 258 карток, з них зараз проголосувало 195. Я звертаюся до тих, хто знаходиться в залі, але не голосує за антиолігархічний закон. Цей закон — це надходження мільярдів до бюджету (мільярдів!), це відновлення права держави керувати своєю власністю.

Я звертаюся до фракції "Народний фронт", представник якої щойно казав, що вони підтримують законопроект. Половина фракції не проголосували! Ми просимо також деяких інших депутатів із коаліції: підтримайте! Це голосування — тест: хто за народ, а хто за олігархів!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Береза, "Народний фронт". Будь ласка.

БЕРЕЗА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Хочу звернути вашу увагу, особливо лідера Радикальної партії. Звертаюся також до колег із "Блоку Петра Порошенка". Пригадайте, як ми вперше розглядали законопроект, внесений головою Радикальної партії. Був більш досконалий проект Дерев'янка, але його не розглядали, ви нас перетиснули. Я наголошую: без розгляду у профільному комітеті ніхто, у тому числі я, за цей законопроект голосуватиме. Крапка (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, послухайте, годі сваритися. Послухайте, народні депутати, уважно. Ви починаєте сваритися там, де не потрібно сваритися. Треба не сваритися, а консолідовано прийняти рішення. І якщо законопроект не підготовлений для розгляду парламентом, то не треба його зараз валити. Бо я почну думати, що хтось його принципово валить (Шум у залі). Я щойно ставив на голосування, не треба, не треба... Перший раз його теж голосували.

Будь ласка, Іванчук.

ІВАНЧУК А.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Законопроект №1778 був розписаний на Комітет Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції, головою якого є Єгор Соболєв. І як я зрозумів, голова комітету сказав, що засідання відбулося.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз йдеться не про засідання комітету, а про включення до порядку денного.

Будь ласка, я ще раз ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного проекту Закону України "Про внесення змін до статті 41 Закону України "Про акціонерні товариства" щодо зниження відсоткової ставки для кворуму" (№1778). Прошу голосувати.

"3a" — 204.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, покажіть по фракціях.

"Блок Петра Порошенка" — 72, "Народний фронт" — 40, "Опозиційний блок" — 10, "Самопоміч" — 27, Радикальної партії — 22, "Батьківщина" — 15, група "Воля народу" — 2, група "Економічний розвиток" — 0, позафракційні — 16.

Шановні колеги, дякую вам за роботу. Засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України ГРОЙСМАНА В.Б. звернулися із заявами народні депутати України:

ДОБРОДОМОВ Д.Є. (одномандатний виборчий округ №115, Львівська область, самовисуванець): "Прошу врахувати мій голос за включення до порядку денного проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів" (№1776)".

КІССЕ А.І. (одномандатний виборчий округ №142, Одеська область, самовисуванець): "Під час голосування за включення до порядку денного проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів" (№1776) не спрацювала моя картка для голосування. У зв'язку з цим прошу зарахувати мій голос за включення до порядку денного зазначеного законопроекту".

КНЯЗЕВИЧ Р.П. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка"): "У зв'язку з невідомими мені технічними причинами моя картка для голосування під час поіменного голосування про включення до порядку денного сесії проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів" (№1776) не спрацювала. Прошу зарахувати мій голос "за".

МАРКЕВИЧ Я.В. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"): "Прошу мій голос зарахувати в результати поіменного голосування про включення до порядку денного проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів" (№1776). Я голосував "за".

МІЩЕНКО С.Г. (одномандатний виборчий округ №98, Київська область, самовисуванець): "У зв'язку з тим, що під час голосування питання про включення до порядку денного проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів" (№1776) з технічних причин не спрацювала моя картка для особистого голосування, прошу зарахувати мій голос "за".

ОМЕЛЬЯНОВИЧ Д.С. *(одномандатний виборчий округ №49, Донецька область, самовисуванець)*: "У зв'язку з тим, що я не встиг проголосувати за включення до порядку денного Верховної Ради України проекту Закону України №1776, прошу мій голос зарахувати на підтримку включення даного законопроекту".

СКРИПНИК О.О. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Об'єднання "Самопоміч"): "Прошу зарахувати мій голос в результати поіменного голосування про включення до порядку денного проекту Закону України "Про внесення змін до Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України та суддів" (№1776). Я голосував "за".

До Керівника Апарату Верховної Ради України ЗАЙЧУКА В.О. звернувся із заявою народний депутат України сьомого скликання ШАБЛАТОВИЧ О.М. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Партія регіонів): "Повідомляю про відкликання мого голосу "за" проекти законів "Про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян" (№3879), "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень під час

проведення футбольних матчів" (№3837), "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі" (№3855), "Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України" (№3883), "Про внесення змін до Кримінально процесуального кодексу України щодо заочного кримінального провадження" (№3587), що розглядалися на пленарному засіданні Верховної Ради України 16 січня 2014 року".